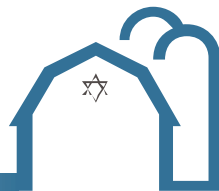

bratstvo

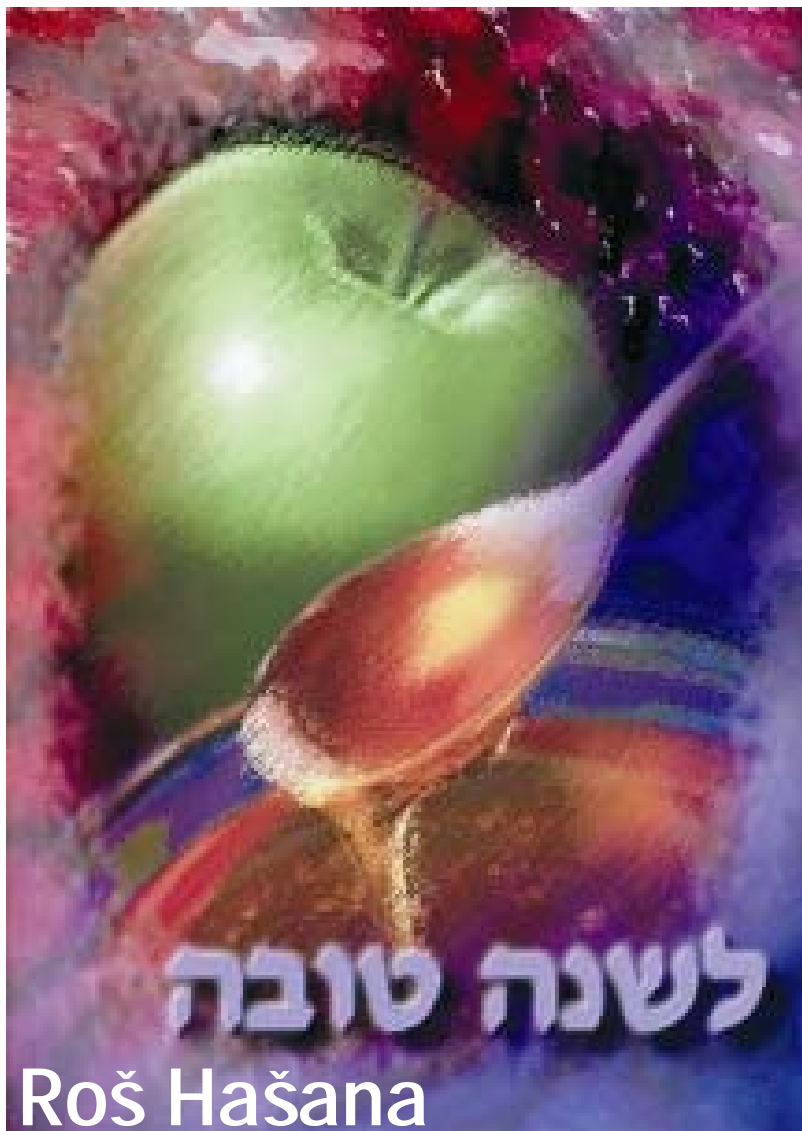
správny z diaspóry a svätej zeme

September 2004 / Elul 5764 - Tišri 5765

výdané organizáciou Chevra

LE-ŠANA TOVA TIKATEVU VE-TECHATEMU

לשנה טובה

Roš Hašana

BUĎTE ZAPÍSANÍ A ZAPEČATENÍ K DOBRÉMU ROKU

OBSAH

Slovo na úvod	strana 3
Mesačné správy z Izraela	strana 4
Múr modlitieb	strana 10
Out of Zion / Zo Siona	strana 13
Šalom Jeruzalem	strana 22
Roš hašana / Nový rok	strana 24
CHEVRA CENTRUM	strana 28
Jom kippur / Deň zmierenia	strana 29

CHEVRA

Poslanie:

Potešujte, potešujte môj ľud... (Iz. 40)

Vízia:

"Budovanie mostov medzi kresťanmi a židmi"

"...on je náš pokoj, ktorý učinil oboje jedno a zboril aj priehradný múr." (Ef. 2:14)

"...tých dvoje, Židov a pohanov, stvoril v sebe v jedného človeka činiac pokoj". (Ef. 2:15)

"...skrze neho máme prístup oboje v jednom Duchu k Otcovi". (Ef. 2:18)

Chevra je hebrejský výraz pre spoločenstvo, skupinu priateľov.

Úlohou a zároveň cieľom občianskeho združenia Chevra na Slovensku a v Českej republike je šíriť Božie slovo pre cirkev dnešných dní. Slovo je zamerané na poznanie Božích zámerov pre cirkev a Izrael a vyučovanie o židovských koreňoch kresťanskej viery. Dôraz v tejto oblasti dávame na osobné stretnutia so skupinami ľudí (cirkevi, organizácie, modlitebné tímy, a pod.), ktorí majú túžbu po poznaní a vzdelávaní. Je samozrejmé, že nie je možné oddeliť teoretické znalosti a vedomosti o Bohu od praktickej aplikácie počnúc modlitbami až po vycestovanie na misijnú cestu do Ukrajiny, Moldavska alebo inej krajiny bývalého Sovietskeho zväzu, kde doteraz žije v diaspóre mnoho židov.

SLOVO NA ÚVOD

Pokoj všetkým vám bratia a sestry,

chválim Pána za všetky Jeho milosti a dobrodenia, ktoré od Neho nepretržite prijímame.

Som vďačná za pokoj, ktorý máme v našej krajine, i rodinách. Vieme, že to nie je všade tak. Naša krajina neprešla obrovskou prírodnou katastrofou ako iné krajiny sveta v poslednom čase. Počas dňa či cestou z práce nestretáme samovražedných atentátnikov.

Áno, poznáme nedostatky svojej krajiny. No poznáme i Boha, ku ktorému sa môžeme modliť. Vieme, lebo sme skúsili, že „spravodlivého zo všetkého zlého vytrhuje Hospodin“ (Žalm 34:20). Je to vo všetkých oblastiach nášho života len Božia milosť, že stojíme. Na jednej strane sme Bohu vďační za veci, ktoré sa „podarili“, no vidíme i veci, s ktorými nie sme spokojní a chceli by sme ich zmeniť, aj keď vieme, že nie je to v našej moci. Práve tu je potrebná modlitba k Bohu. 1.Tim.2:1. Sme dostatočne zaneprázdnení a vyťažení vo svojich rodinách a zamestnaní. Často nám nezvýši čas prihovárať sa za svojich, nie to ešte za nejakú vzdialenú krajinu a problémy tamojších ľudí. No sú určité situácie vo svete na ktoré nemôžeme nečinne a ticho prihliadať. (Vieme, že taký čas tu už bol).

Chcem vás týmto pozvať, prečítať si priloženú výzvu – Petíciu za vyhlásenie samovražedných útokov za zločiny proti ľudskosti. Terorizmus a samovražedné atentáty sa šíria aj za hranice Izraela. Vaša pomoc je potrebná. Potrebná je teraz. Svet potrebuje právny mechanizmus, ktorý pomôže dostať pred súd tých, ktorí vysielajú samovražedných atentátnikov, a ktorí povzbudzujú mládež prijat' kult smrti. Verím, že zaujmete správny postoj ku tejto otázke.

Nech Boh požehná vaše kroky a rozhodnutia, ktoré robíte.

Judita Kántorová
tím Chevra

„...pravdivá bola reč, ktorú som počula vo svojej krajine...“ (1 Král.10:6)

IZRAEL OBVINENÝ Z TAJNÉHO POZOROVANIA USA

„...ty vypočuj z nebies a učíš a rozsúd' svojich služobníkov, zaplatiac bezbožnému, dajúc mu jeho cestu na jeho hlavu, a ospravedlniac spravodlivého ...“ (2. Kron.6:23)

Po údajnom zapojení Izraela do „špionážnej“ činnosti v Novom Zélande, je teraz Izrael obvinený z prevádzania špionážnych operácií v USA. CBS News vypustili 27. augusta správu jednoznačného dôkladného vyšetrovania FBI, ktoré je zamerané proti úradníkovi Pentagonu, podozrivému z odovzdávania tajností Izraelu, cestou AIPAC (Americko-Izraelský Výbor pre verejné záležitosti, pro-izraelská lobbistická skupina). Podozrivý izraelský „špión“ je Larry Franklin, psychoanalitik daného úradu, ktorý pracuje s dvomi najvyššími pentagonskými štátnymi úradníkmi, Paulom Wolfowitzom a Douglasom Feithom.

Izrael nestrácal čas a tieto obvinenia poprel. „Popierame vykonávanie akejkoľvek špionážnej činnosti. Je to zvláštna historka“, povedal vládny úradník Izraela. „Izrael za mnoho rokov nevykonával špionážne aktivity v USA.“ (Samozrejme, je všeobecne známe, že to Izrael kedysi robil). Úradník AIPAC-u povedal pre Washington Post: „Naši ľudia sú z tohto riadne pobúrení. Predtým sme dostali takéto druhy obvinenia a žiadne z nich sa nedokázali byť pravdivé“. Pro-Izraelská lobbistická skupina kategoricky poprela obvinenia voči ich dvom zamestnancom, ale podľa (*Debkafile*, 28. august) „sa pripravili na najhoršie a najali si konzultácie zvonka.“

Závisí na tom, kto je zatknutý a aká je povaha obvinení, no vyšetrovanie „nesie so sebou vysoký stupeň škody pre Stredo-Východnú politiku prezidenta Georja W. Busha a jeho základný poradenský tím“, práve niekoľko týždňov pred voľbami (*Debkafile*). Už sa hovorí, že vidno znaky napätia vo vzťahoch USA a Izraela a určite budú postihnuté vzťahy Busha a premiéra Šarona. Poškodenie je „vidieť dokonca pred tým, ako vyšetrenie stanoví, či to bude znamenať obvinenie zo špionáže, alebo nejaký menej dôležitý priestupok, ako je nesprávne zachádzanie s utajovanými materiálmi.“ (*Debkafile*).

Franklin je podozrivý, že predával ďalej „tajné rokovania Bieleho Domu ohľadom Iránu“ a niektorí štátni úradníci hovoria, že sú presvedčení, že Izrael mohol použiť Franklina v snahe ovplyvniť politiku USA ohľadom vojny v Iraku. Avšak Ministerstvo obrany konštatovalo, že „špión by nebol mal žiaden vplyv na rozhodovanie na takej úrovni“ (*Haaretzdaily*, 28. august).

Izraelská ambasáda vo Washingtone hovorí, že tvrdenia sú „celkom falošné a prekračujú všetky medze.“ AIPAC vydalo vyhlásenie, hovoriace: „Po druhý krát neprížmuríme oko, ani nebudeme tolerovať žiadne porušenie zákona US, alebo jeho záujmov.“ Plne spolupracujeme s vládnymi predstaviteľmi a budeme v tom pokračovať. (*Haaretz*). Prišlo to v čase, kedy má Ariel Šaron veľmi malé sympatie na svetovej aréne, a tieto obvinenia, i keď falošné, sa spájajú s ďalším poškvrnením imidžu Izraela.

Izrael posudzuje „špiónážnu“ historku v US ako miestny politický repertoár

V ďalšom vývoji ohľadom obvinení zo špiónáže, Izraelský vládny úradník vyhlásil, že „toto je americký politický príbeh, volebná historka, historka prichádzajúca pred výročnou schôdzou, aby obťažovala, ohovárala a kritizovala Busha, nemá to nič spoločné s nami.“ (*Jpost*, 28. august). Táto historka, podľa jeruzalemských zdrojov, prichádza ako pokus napadnúť neo-konzervatívcov, blízkych Bushovi, ako sú Paul Wolfowitz, Douglas Freith a Elliot Abrams a má vytvoriť dojem, že „neo-konzervatívci“, pričom mnohí z nich sú Židia, viedli Busha do vojny v Iraku, pretože to bolo dobré pre Izrael a teraz sa snažia urobiť to isté s Iránom.

„Toto je časť snahy stále niečo vytykať Bushovi a zavrhnúť ho ako niekoho, kto je obklopený a kontrolovaný Židovskými Sionistami“, pokračovali zdroje. Je nelogické veriť tomu, že by Izrael prechovával špiónov vo Washingtone z dvoch dôvodov, povedal zdroj.

Po prvé, izraelské diplomatické a bezpečnostné zriadenie je ešte stále traumatizované udalosťou Pollard z roku 1985 a neriskovalo by dôverné vzťahy s USA opakovaním takých krokov.

Po druhé, vzťah s US je silný a vzácky tak blízke, že by Izrael mohol veľmi tajné materiály získať cez pravidelné diplomatické cesty.

Zdroj ďalej oznámil, že je celkom možné, že sa odohralo stretnutie medzi Larry Franklinom, údajným Pentagonovým informátorom a úradníkmi AIPAC-u, ako súčasť rutinných konverzácií, ktoré lobbisti vždy majú so štátnymi úradníkmi. Avšak je nemysliteľné, že by sa to mohlo chápať ako špiónáž.

Šaron uvažuje o ultimáte

Počas niekoľkých týždňov viedol Ariel Šaron rozhovory s rôznymi politickými stranami, vrátane Strany práce a Šas, so zámerom rozšíriť svoju koalíciu. Cieľom je sformovať „vládu jednoty“, aby mal pevnú základňu, z ktorej bude môcť pokračovať so svojou navrhnutou evakuáciou z Pásma Gazy. Avšak priviesť ostatné strany do jeho koalície nie je jediný otvorený problém, ktorému Šaron čelí. Čelí vzbure vo svojej vlastnej strane Likud nakoľko mnohý z nich, ktorí sú členovia Knessetu oponujú jeho plánu odlúčenia.

A teraz, stojac pred slepou uličkou, vo svojej snahe rozšíriť vládnu koalíciu, Šaron je blízko vyhlásenia ultimáta svojim kolegom z Likudu, členom Knessetu: buď budú súhlasiť s jeho plánom stiahnutia, alebo budú čeliť skovým voľbám. A tak premiér cíti, že môže prinútiť svojich straníckych kolegov hlasovať za stiahnutie sa z Gazy tým, že im pohrozí novými voľbami, ktorých sa pravdepodobne boja, pretože to znamená, že niektorí z nich pravdepodobne stratia svoje kreslá v Knessete. Touto cestou, spolu s hlasmi opozičných strán, Šaron cíti, že môže dať dohromady väčšinu pre svoj evakuačný plán.

Jeden z „rebelov“ strany Likud, Ehud Yatom, povedal *Arutzheva*: „Ak toto je ultimátum, potom si volím nové voľby. Izraelská krajina je dôležitejšia, ako moje kreslo v Knessete.“ (*Arutzheva*, 28. august). Iní členovia Knessetu možno cítia to isté.

Vláda, v čele ktorej stojí Šaron, má iba 58 členov v Knessete (podľa *Arutzheva*) z počtu 120 a dokonca ani na nich sa nemožno spoľahnúť kvôli „rebelom“. Tento počet 58 zahŕňa 40 členov Likud-u, kde mnohí z nich oponujú plánu odlúčenia, 14 členov Šinnui a 4 členovia z Národnej náboženskej strany. Šaronove úsilie priviesť Stranu práce do vlády boli minulý týždeň zmarené Ústredným výborom Likud-u. Tiež jeho rozhovory so stranami Haredi nevedú nikam, kvôli prítomnosti proti-náboženskej Šinnuistickej strane vo vláde.

Možno už Šaron zisťuje, že nemá dostatok vládnej podpory, aby pokračoval s evakuáciou z pásma Gazy. Jeho vlastná politická kariéra by mohla stroskotať na jeho snahe vzdať sa časti geografického dedičstva, zanechaného Abrahámovi a jeho potomkom.

Teroristické incidenty sú menšie, ale ešte stále nebezpečné

Teroristické incidenty v nedávnych týždňoch a mesiacoch boli v menšom merítku, vyžiadali si menej ľudí v porovnaní s predchádzajúcimi incidentmi. Toto je bez pochyb sčasti kvôli politike Ariela Šarona, ktorý šiel po teroristoch, než by čakal na ich vstup do Izraela s bombovými pásmi. Teroristické vedenie v Gaze a v Západnom Brehu bolo v nedávnych mesiacoch prakticky zničené vplyvom Šaronovej politiky. A predsa útoky pokračujú a niektoré z nich majú v sebe potenciál spôsobiť smrť.

Z pásma Gazy pokračuje odpaľovanie rakiet Kassam a niektoré z nich spôsobili zranenia a poškodenia majetku. Tento uplynulý mesiac IBS (Izraelské bezpečnostné sily) rozdelili pásmo Gazy na tri sekcie, kvôli obnoveniu rakiet a mínometným útokom. Táto blokáda, ktorá údajne „dosiahla svoje ciele“, bola po 24 hodinách zrušená. Bola vyhlásená kvôli útokom rakiet Kassam na Sderot, ako aj odpaľovaniu mínometných granátov na izraelskú komunitu v Moragu.

Blízko Jeruzalema, v piatok večer, 27. augusta, sa traja izraelskí vodiči kamiónu priblížili k územiu Palestínčanov v Kalandiyi, kde boli lynčovaní.

Ako v typickom filmovom scenári (prípomína to dôstojníkov v zálohe, ktorí sa blízko Ramalláhu, pred niekoľkými rokmi „vydali nesprávnym smerom“), vodiči povedali, že na ceste do Jeruzalema sa obrátili zlým smerom a skončili na Palestínskom území. (Tento autor si pamätá, že urobil presne to isté, keď pred niekoľkými rokmi cestoval so svojou rodinou blízko Kalkilyi. Našťastie boli schopní sa otočiť a rýchlo sa dať na ústup, keď videli horiace pneumatiky). Len čo vodiči vstúpili na Palestínske územie, obklúčili ich vozidlá a zasypávali ich kameňmi. Potom, podľa príbehu, vytiahli ich z kamiónov a bili.

Našťastie boli nablízku IBS a mohli tých troch mužov zachrániť. Vojaci z vojenských inžinierskych zborov vzali tých troch mužov do kontrolného stanovišťa A-Ram, odkiaľ ich vojenský doktor previezli do nemocnice Hadassah v Jeruzaleme. IBS a Izraelská polícia sa snažili zistiť, prečo traja kamionisti vstúpili na Palestínske územie.

12. augusta boli dvaja Palestínčania zabití a 6 hraničných policajtov bolo zranených, keď vybuchla z auta bomba blízko kontrolného stanovišťa v Kalandiyi. Bezpečnostné zdroje uviedli, že teroristi boli očividne na svojej ceste vykonať teroristický útok vo vnútri Izraela.

Izraelskí úradníci zbytočne uvádzali, že je extrémne nebezpečné pre Izrael, aby vstúpil do oblasti Palestíny. Avšak určité cesty nevyzerajú byť dostatočne vyznačené a ktokoľvek, kto jazdil v Izraeli, vie, že nie vždy je ľahké vyhnúť sa nebezpečným oblastiam.

Domáce násilie si vyžiadalo tri životy

V nedávnych rokoch narástlo domáce násilie v Izraeli, čo zahŕňa tak bitie manželky, ako i príležitostné zabitie detí. Avšak je nezvyčajné, aby sa takéto násilie odohralo v Etiópskej komunite, ako sa odohralo teraz. 28. augusta zastrelil jeden muž troch ľudí, vrátane svojej nevlastnej matky a vodcu Etiópskej komunity v Afule. Útočník vo svojich začínajúcich 20-tich rokoch, ktorý pracoval ako bezpečnostný strážca v Netanya a nosil pištoľ, bol v incidente postrelený a zranený, keď členovia jednotky elitnej polície vtrhli do domu, kde bol ukrytý. Dvaja ďalší boli zranení v nezvyklej

dráme.

Ako hlásia spravodajcovia, incident sa odohral okolo jednej hodiny večer, keď tento bezpečnostný strážca šiel do domu svojej nevlastnej matky (52) a hádal sa s ňou kvôli jej rozhodnutiu rozviesť sa s jeho otcom (72), aby sa vydala za iného muža. Polícia oznámila, že sa zdá, že medzi ženou a jej nevlastným synom boli ohľadom tejto záležitosti už hádky predtým, ale žiadne sťažnosti neboli podané. Bezpečnostný strážca bol očividne nahnevany na skutočnosť, že jeho nevlastná matka dovoľila svojmu vlastnému synovi prísť do jej domu. Počas hádky vytiahol pištoľ, ako sa nevlastná matka snažila utiecť z domu.

Ako tento muž zahájil paľbu, zabil ju a vážne zranil svojho mladšieho nevlastného brata (18) a mladého suseda, ktorý sa ocitol na nesprávnom mieste v nesprávnom čase.

Prišla posádka so sanitkou a prehlásila ženu za mŕtvu, dvaja zranení boli evakuovaní do blízkej nemocnice Ha'Emek, potom ako dostali prvú pomoc. Ako prišli rozsiahle zdroje polície, vrátane tímov SWAT, útočník utiekol do domu. Nasledovali vyjednávania cez amplión a priviedli i členov Etiópskej komunity, aby sa pokúsili debatovať s mladým mužom.

Nakoniec sa tím SWAT vlámal do domu a ukončil tú situáciu uviaznutú na mŕtvom bode, počas ktorej bol pištoľník postrelený a mierne zranený. V tom okamžiku polícia objavila telá dvoch ďalších obetí - ďalší nevlastný brat, rovnako i 80-ročný náboženský vodca, ktorý bol zrejme zavolaný do domu, aby sa pokúsil v hádke vyjednávať.

Toto je pre Izrael tragický incident a obzvlášť pre Etiópsku komunitu, ktorá je zvyčajne dobre vychovanou skupinou. Môže poukázať na chudobu a iné sociálne tlaky, ktoré nepriamo priviedli mladého muža do „bodu varu“. Spor s nevlastnou matkou jednoducho môže byť prislovečným, že „poslednou kvapkou pohár pretečie.“

Oprava: V poslednom News Digest sme mali článok nazvaný „Rozpor s Canberrou“. Nakoľko bol článok v skutočnosti o Novom Zélande, mal tam byť skôr „Wellington“, než Canberra. Ospravedlňujeme sa za túto chybu. (LM.)

Na záver, ďakujte Bohu, že previedol svoj ľud cez leto s relatívne slabým terorizmom, a modlite sa, ako sa približuje Rosh Hashanah, aby mohol Židovský ľud osláviť sviatok v pokoji.

*Lonnie C. Mings
Jeruzalem*

Šaron: Izrael bude odpovedať na raketové útoky okamžite

JERUZALEM - Izrael bude v budúcnosti odpovedať na každý raketový útok okamžite. Nie je možné dovoliť, aby si teroristi zvykli, že môžu ostreľovať izraelské územie beztrestne, uviedol dnes izraelský premiér Ariel Šaron v súvislosti s poslednými raketovými útokmi na mesto Sderot na juhu krajiny.

Odvetami na ostreľovanie raketami Kassám sa zaoberala v nedeľu aj izraelská vláda, ktorá rozhodla, že ak budú rakety vystreľované z obývaného územia, izraelská armáda vydá varovanie a vzápätí na útok odpovie vojensky.

Šaron tím reagoval na vyhlásenie izraelského generálneho prokurátora Menachema Mazuza, podľa ktorého by ostreľovanie palestínskych civilistov bolo vojnovým zločinom. Podľa premiéra Izrael nemá záujem ostreľovať civilistov, ale doterajšia prax, že teroristi po vystrelení rakety unikali beztrestne, nemôže pokračovať ďalej.

Predseda izraelskej vlády požiadal vedenie armády o vypracovanie plánu, ktorý by mal zabrániť ostreľovaniu Izraela počas realizácie plánu na evakuáciu pásma Gazy.

Predstavitelia armády uviedli, že do niekoľkých týždňov začne fungovať izraelský radarový systém, ktorý obyvateľov Sderotu upozorní 20 sekúnd pred dopadom rakety Kassám.

Zdroj: TASR:

Šaron: Jásira Arafata stihne taký osud, aký si zaslúži

JERUZALEM - Predseda izraelskej vlády Ariel Šaron dnes vyhlásil, že palestínskeho prezidenta Jásira Arafata "stihne taký osud, aký si zaslúži".

"Už viackrát som na verejnosti povedal, že Tel Aviv postupoval proti šéfom radikálnych palestínskych skupín s maximálnou odhodlanosťou a tvrdosťou v momentoch, ktoré pokladal za najvhodnejšie. Podobne to bude aj v prípade Jásira Arafata, keď príde čas na vyrovnanie účtov," zdôraznil Šaron v štátnom rozhlase.

Na otázku, či palestínskeho prezidenta stihne podobný osud, ako Ahmada Jásina a Abdala Aziza Rantisího, dvoch šéfov hnutia Hamas, ktorých izraelskí vojáci usmrtili na jar, premiér odpovedal nepriamo: "Každý dostane to, čo si zaslúži".

V súvislosti s avizovaným preskupením sýrskych vojakov v Libanone Šaron vyzval Damask na konkrétne činy namiesto deklarácií, vynútených tlakom Washingtonu a na prejavenie skutočného záujmu o obnovenie mierových rokovaní so zástupcami židovského štátu.

"Pred eventúalným obnovením mierových rokovaní s Izraelom by Sýria v prvom rade mala tvrdo zakročiť proti protizraelským militantným skupinám, operujúcim z jej územia", podčiarkol izraelský premiér.

Zdroj: TASR

Šaron: Odsun z pásma Gazy sa začne budúci rok v lete

Jeruzalem - Evakuácia pásma Gazy zo strany Izraela sa začne budúci rok v lete a bude trvať 12 týždňov, informoval dnes izraelský premiéra Ariel Šaron, čím zmenil počiatočný plán na urýchlenie odsunu.

Šaron len pred niekoľkými týždňami uviedol, že evakuácia 21 židovských osád v Gaze a štyroch osád na Západnom brehu by sa mala začať simultánne začiatkom roka 2005.

"Odhadujem, že evakuácia, ktorá bude podľa mňa trvať približne 12 týždňov, bude veľmi komplexná a náročná, a dôjde k nej v lete. Nemôžem povedať presný dátum, ale musí sa to zrealizovať v lete," povedal Šaron pre televíznu stanicu Channel 10 TV

Zdroj: TASR

MODLITBA:

Modlite sa, aby Boh hovoril k Šaronovi a aby Šaron počúval a dbal na Jeho slovo.

BIBLIA:

„ Hospodin riekol: Dám ti rozum a vyučím ťa ceste, po ktorej pôdeš; dám radu obrátiac na teba svoje oko. “ (Žalm 32:8)

„Na твоjich múroch, Jeruzaleme, ustanovím strážcov, ktorí po celý den a po celú noc nebudú nikdy mlčať. Vy teda, ktorí pripomínate Hospodina, nemajte pokoja!“ (Iz. 62:6)

List modlitebného strážcu

IRÁNSKA HROZBA PRETRVÁVA

„A nedopustím, aby si viacej slýchala potupu národov, ani neponesieš viacej pohany ľuď ako ani neučiníš toho, aby klesli tvoje národy, hovorí Pán Hospodin.“ (Ez. 36:15)

Nukleárna hrozba rysujúca sa na iránskom horizonte neslabne, hoci bola v posledných mesiacoch v úzadí, ale sa skôr zintenzívňuje. „Vytrieme Izrael z mapy,“ vyhlásili nedávno iránski predstavitelia, reagujúc na známe námietky Izraela proti iránskemu nukleárnemu avanturizmu (*nezodpovedané politické konanie - pozn. prekladateľa*). Túto tému možno počuť aj každý piatok v početných iránskych mešitách. V sobotu, 7. augusta, prilial olej do ohňa iránsky minister obrany, admirál Ali Šamchani, ktorý oznámil, že Irán čoskoro otestuje zdokonalenú verziu svojej novej balistickej rakety Šebab-3, ktorá môže svojím dostrelom 1300 km zasiahnuť každú časť Izraela. „Izraelčania sa úporne snažia zlepšiť schopnosti svojich rakiet, a aj my sa zakrátko pokúsime vylepšiť Šebab-3.“ Šamchani zdôraznil, že „Irán nenechá svojich ľudí bez obrany.“ Vyslal taktiež naliehavé varovanie Izraelu, aby sa „neopovážal zaútočiť“ na nukleárne miesta v Iráne. Povedal, že ak zaútočí, Irán zničí izraelský reaktor Dimona. Iránci svoj postoj nedávno pritvrdili, vzhľadom na medzinárodný protest vedenej USA proti jeho programu jadrových zbraní. Neobľomný postoj voči Amerike vyvoláva automaticky agresívne správanie voči Izraelu. Ak Irán dokončí bombu, potom bude môcť ohroziť ktorýkoľvek štát v oblasti a efektívne vydierať Ameriku a Európu, držiac ich vojenské sily v šachu.

- **Proste Boha**, aby privedol iránskych vodcov k rozumu, a pokiaľ nie, aby zneškodnil iránsku jadrovú moc, nech si už na to použije akékoľvek prostriedky.

Rokovania o zjednotení

„...lebo On pokoj oznamuje svojmu ľudu a svojim zbožným, len aby sa nevrátili zase ku bláznovstvu.“ (Ž. 85:9)

- **Úpenlivo proste Boha**, aby rokovania o zjednotení zmenil na *zjednotený postoj* proti zrieknutiu sa akejkolvek časti starobylej zeme Izraela.

V čase písania týchto správ vedie premiér Šaron rozhovory s rôznymi politickými stranami vrátane Strany práce a strany Šas, s úmyslom rozšíriť svoju koalíciu. Cieľom je zostaviť vládu národnej jednoty, ktorá by bola pevnou a silnou základňou na pokračovanie jednostranného stiahnutia sa. V snahe sformovať vládu, ktorá bude „chrániť hodnoty Likudu“, má Šaron pred sebou ťažkú úlohu. Vysvetľuje však, že „nemá žiadnu inú možnosť, len rozšíriť koalíciu kvôli celospoločenskému prospechu“ (*JPost*, 18. august). Hovorí, že je pripravený rokovať so „všetkými sionistickými stranami“, pritom teraz rokuje súčasne aj so stranou Zjednoteného judaizmu Tóry, ktorá nie je sionistickou

stranou. Taktó môžu ťažkosti a protirečenia týchto rozhovorov rokovania zastaviť. Zjazd Likudu, ktorý sa konal 18. augusta v Tel Avive ukázal, že strana nechce ísť podľa Šaronových plánov. Aj aktivisti Strany práce organizujú míting na získanie podpory *proti* pripojeniu sa k plánovanej vláde národnej jednoty.

- **Modlite sa**, aby v prípade, ak premiér Šaron uspeje v rozšírení svojej vlády, nedošlo k takým opatreniam, ktoré by ohrozili právo Izraela na bývanie v celej zemi danej Abrahámovi a jeho potomkom.

Osídľovanie Západného brehu

„Zriadim pre nich slávny sad a nebudú už zachvátení hladom v krajine, nebudú znášať potupovanie od pohanov.“ (Ez. 34:29)

- **Ďakujte Bohu**, že privádza svoj ľud naspäť na „izraelské vrchy“ a že ich naďalej usádza v dobrej zemi.

Popri rokovaniach, ktoré smerujú k vytvoreniu vlády, ktorá sa stiahne z Gazy, rýchlo pokračujú aj plány na posilnenie prítomnosti Židov na Západnom brehu. Vláda práve vyhlásila nové konkurzy na výstavbu domov, s vyhládkou postaviť 1000 nových domov na Západnom brehu. Najväčší z tendrov je na výstavbu 602 ubytovacích jednotiek na predmestí Jeruzalema, v Beitar Elite. Ostatné sú pre Ma'aleh Adumim (141 bytov), Ariel (214 bytov) a Karmeil Šomron (42 bytov). Strana práce tento trend skritizovala a sľúbila, že sa nepripojí ku koalíčnej vláde, pokiaľ sa tieto tendre nezrušia. Úrad predsedu vlády však uviedol, že všetky tieto mestá sú „odsúhlasenými usadlosťami“, o ktorých sa široká izraelská spoločnosť zhodla, že by mali zostať pod izraelskou vládou. Spojené štáty americké medzitým nepredložili proti novým plánom výstavby žiadne námietky, len vyhlásili, že „Izrael prijal Cestovnú mapu. ...Očakávame, že Izrael bude zachovávať a akceptovať [záväzky Cestovnej mapy]“ (*Maariv International*, 18. august).

- **Žiadajte Boha**, aby urobil židovský ľud citlivým k potrebám „cudzince“ – teda Palestínčanov, ktorí žijú medzi nimi – popri tom, čo sa sami tešia z plodov zeme.

„...budú bývať bezpečne a nikto ich nevyplaší.“ (Ez. 34:28)

Hladovka Palestínčanov

„Keď sa zlostníci približujú ku mne, aby mi zožierali telo, utláčatelia a nepriatelia moji potknú sa a padnú.“ (Ž. 27:2)

- **Modlite sa**, aby hladovka väzňov priviedla Palestínčanov skôr k uvedomeniu si skutočnej povahy ich problémov, ako by ich mala viac poštvať proti Izraelu.

Veľké množstvo palestínskych väzňov nedávno zorganizovalo hladovku v niekoľkých nápravno-čovných zariadeniach v celej krajine. K 16. augustu sa ich ku štrajku pridalo celkom 2264, ale odvtedy tento počet vzrástol. Hladovka bola odštartovaná údajne na protest proti krutým väzenským podmienkam. Väzni okrem iného požadujú, aby mali v celách verejné telefóny, odstránenie sklenných prepážok, ktoré oddeľujú väzňov od návštev a obmedzenie dôkladných prehliadok. Štrajk má zároveň jasne politické prvky. Demonštrujúci, zhromaždení pred väznicami, skandovali: „Mofaz,

koľkých si pozabíjal?“ a „Šaron, ty vrah, my zvíťazíme.“ Izraelskí predstavitelia pristupujú k tomuto štrajku rozlične. Minister obrany Cachi Hanegbi povedal, že väzenská služba nebude s väzňami vyjednávať, a pokiaľ ide oňho, „môžu sa vyhladovať k smrti.“ Iní predstavitelia uvažujú o psychologickom vedení boja, napr. opekať mäso v blízkosti väzňov, s cieľom zviešť ich k porušeniu hladovky. Sám Arafat sa k hladovke pripojil (dočasne), aby preukázal svoj súcit s väzňami. V každom prípade, štrajk prichádza v zlom čase a hrozí, že sa nielen zhorší vojna s Palestínčanmi, ale sa tiež prehĺbi poškvrnený obraz Izraela vo svete.

- **Pozdvihujte** slušných Palestínčanov, ktorí si želajú žiť s Izraelom v mieri, nech sa distancujú od šialenstva, ktoré prebieha vo väzniciach, a nech majú nové odhodlanie kráčať s Izraelom svorne.

„...že človek môže jesť a piť, zakúsiť dobré veci pri svojej námahe, je Božím darom.“ (Kaz. 3:13)

Zmarené teroristické útoky

„Vtedy volali Izraelci k Hospodinu o pomoc a Hospodin vzbudil Izraelcom záchrancu, ktorý ich zachránil.“ (Sud. 3:9)

- **Chváľte Boha** za to, že ostražitosťou na strane bezpečnostných služieb ako aj preventívnymi zásahmi IBS sa v poslednom čase predišlo mnohým útokom.

Niet pochyb o tom, že aktívny prístup Ariela Šarona k palestínskeму terorizmu sa vyplatil. Ak bolo v posledných týždňoch a mesiacoch relatívne málo bombových a iných útokov, je to čiastočne vďaka zabitiu teroristických vodcov (akokoľvek je to nešťastné) ako aj vďaka postupnému utlmeniu odhodlania Palestínčanov pokračovať v intifáde. Operácie IBS na rôznych miestach vrátane Nablusu a Kalkilje odhalili skryté zásoby zbraní ako aj niekoľko rakiet Kassam. Zatiaľ boli rakety Kassam vystrelené len z Gazy, ale takéto útoky rastú počtom aj krutosťou. Čo sa týka teroristických vodcov, medzi tými, ktorí boli nedávno uväznení, bol aj Nader Cadaka (alebo Sadka), Samaritán a dôležitý člen LFOP (Ľudovej fronty pre oslobodenie Palestíny – pozn. prekladateľa). Cadaka je spojený s množstvom teroristických aktivít vrátane útoku na vojenskú hliadku v Nabluse vo februári 2003, pri ktorom bol zabitý jeden dôstojník IBS a jeden vojak. V blízkej budúcnosti plánoval vyslať do Izraela samovražedného bombového útočníka.

- **Žiadajte Boha**, aby dal Palestínčanom vidieť nezmyselnosť páchania teroru na ich pokrvných bratoch, Židoch.

„Ale na vrchu Sion bude záchrana a bude posvätným miestom.“ (Ob. 17)

Nakoniec, **d'akujte Bohu** za mierne leto (čo sa týka teplôt) a za nárast turizmu v poslednom čase.

Modlite sa, aby mohli Izraelčania začať jesenné sviatky s mierom a pokojom v srdciach.

*Z Jeruzalema,
Lonnie C. Mings*

Projekt MŮR MODLITIEB organizuje medzinárodná organizácia Kresťanskí priatelia Izraela (CFI) so sídlom v Jeruzaleme: CFI, P.O.Box 1813, Jerusalem 910 15, ISRAEL, e-mail: cfi@cfijerusalem.org; www.cfijerusalem.org
Na Slovensku a v Českej republike zabezpečuje tento projekt občianske združenie Chevra.

KLÚČOVÝ VÝZNAM JEŽIŠOVHO BOŽSKÉHO PÔVODU

Otvorte si, prosím, evanjelium Jána 1:1-18. **„Na počiatku bolo Slovo a to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Boh. Ten, to Slovo bolo na počiatku u Boha. Všetko povstalo skrze neho, a bez neho nepovstalo ani jedno z toho, čo povstalo. V ňom bol život, a ten život bol svetlom ľudí, a to svetlo svieti vo tme, a tma ho nezadržala. ... A on, to Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami, a hľadeli sme na jeho slávu, na slávu jako jednorodného od Otca a bol plný milosti a pravdy. Ján svedčil o ňom a volal: Toto je ten, o ktorom som povedal: Ten, ktorý prichádza po mne, predišiel ma, pretože bol prvší než ja. A z jeho plnosti sme my všetci vzali, a to milosť za milosť. Lebo zákon je daný skrze Mojžiša; milosť a pravda stala sa skrze Ježiša Krista. Boha nikto nikdy nevidel, ale jednorodný Syn, ktorý je v lone Otcovom, on nám vysvetlil.“**

Lance Lambert

A teraz si, prosím, otvorte Kološanom 1:12-18. **„ďakujúc Otcovi, ktorý nás učinil schopnými k podielu na losie svätých vo svetle, ktorý nás vytrhnul z moci temnosti a premiestnil do kráľovstva Syna svojej lásky, v ktorom máme vykúpenie skrze jeho krv, odpustenie hriechov, ktorý je obrazom neviditeľného Boha, prvorodený všetkého stvorenstva; lebo v ňom je stvorené všetko, všetko, čo je v nebesiach i čo je na zemi, viditeľné i neviditeľné, buď tróny buď panstvá buď kniežatstvá buď vrchnosti, to všetko je stvorené skrze neho a cieľom neho, a on je predom všetkým, a všetko v ňom povstalo a stojí, a on je hlavou tela, cirkvi, ktorý je počiatkom, prvorodeným z mŕtvych, aby on bol vo všetkom prvý.“**

Pane, tak chceme dnes vierou stáť v pomazaní, ktoré nám v Pánovi Ježišovi patrí a ktoré sa prostredníctvom Ducha Svätého stáva živou realitou. Naplň tento čas, Pane, svojím pomazaním či už pri kázaní slova, jeho prekladaní aj v jeho počúvaní. O to prosíme v mene nášho Spasiteľa Ježiša Krista. Amen.

Predpokladám, že všetci viete, že téma tohtoročnej konferencie je "Znovuvykopávanie studní". Je to prevzaté z prvej knihy Mojžišovej 26. kapitola, kde sa píše o Izákovi, ako vykopal studňu, ktorú predtým vykopal jeho otec a ktorú Filištini zahádzali pieskom a troskami. Znovuvykopávanie studní má podľa môjho názoru niekoľko stránok, ktoré sú pre veriacich nanajvýš dôležité. Nevieť, či to prežívate rovnako ako ja, ale mám pocit, že v súčasnosti stojíme na pokraji niečoho omnoho väčšieho, ako je vojna v Iraku. Nepochybujem, že ak k nej dôjde, významne ovplyvní Stredný Východ, Izrael a v podstate celý svet. Ja mám však pocit, že stojíme na pokraji niečoho obrovského. Netrúfam si povedať, čo tá obrovská vec je. Myslím, že sme na prahu veľkého naplnenia Božieho

zámeru v nejakom smere a rozruch vo svete je spôsobený tým, že mocnosti temnoty, kniežatstvá, vládcovia sveta tejto temnoty sa búria, vedia, že sa blíži niečo veľmi veľké. Neprekvapilo by ma, keby to bolo spasenie domu Izraela. Nechcem ísť tak ďaleko, že by som to predpovedal a okrem toho, samozrejme, je isté, že sa to raz stane. Osobne som si však nikdy nemyslel, že sa to stane, až keď sa Mesiáš skutočne zjaví.

Myslím si, že je veľmi jasné, že ten istý Duch milosti, o ktorom sa píše v Zachariášovi v 12. kapitole, ten istý Duch milosti, ktorý otvoril aj vaše oči a viedol vás k Pánovi, že tento Duch milosti a pokorných prosieb bude vyliaty na dom Dávidov a na obyvateľov Jeruzalema, ktorí reprezentujú celý židovský národ. Ak je to tak, vysvetľuje sa tým všetko. Vysvetľuje to nesmierny nárast napätia a tlaku, násilie, ktorého sme svedkami tu aj na celom svete, súdy, ktoré postihujú národy, ktoré sa snažia rozdeliť krajinu a rozdrobiť Božie dedičstvo. A myslím si, že práve preto je teraz také dôležité, aby sme znovu vykopali studne našich otcov.

Spomínam si, ako sa odvíjali dejiny Božej práce počnúc od Letníc. A teraz nemyslím roky 1903 alebo 1906 podľa toho, či ste z Británie alebo zo Spojených Štátov. Hovorím o tých Letniciach – Šavuote, ktoré sa odohrali asi pred dvetisíc rokmi, keď dal Boh niečo do pohybu práve tu, v tomto meste medzi nami, Židmi, a prostredníctvom Božieho Ducha to priniesol do všetkých končín sveta. Myslím si, že vtedy boli vykopané nejaké studne, ktoré postupne zaplnili kameňmi a pieskom Boží nepriateľia, nepriateľia Jeho zámeru.

Nech sa pozriete kdekoľvek v dejinách pravej cirkvi, Mesiášovho tela, všade uvidíte vykopávanie starých studní. Či už to bola Reformácia alebo Anabaptisti alebo neskôr Puritáni alebo či už to boli Moravskí bratia, Kvakeri a neskôr Metodisti. Žiadna z týchto skupín sa nikdy nezavývala menami, pod ktorými ich dnes ľudia poznajú. Boli to jednoducho veriaci ľudia, ktorí zázračným spôsobom obnovili studne a nechali znovu vytrysknúť čistú vodu od Boha. A preto si myslím, že má Boh v úmysle urobiť niečo ohromné, a teraz hovorím o tomto národe, o tejto krajine, lebo cítim, že niečo sa dalo do pohybu a moci temnoty a zla sa tomu protivia. A budú sa nám protiviť čoraz viac. Ako to dnes večer povedal Elijah, každý január sa tu stretávame v kríze. Už ma unavuje hovoriť po celom svete, že Izrael je v kríze, že je vždy v kríze, ale tento krát je to kríza kríz. Kamkoľvek sa pozriete, kríza je obrovská, ale to je práve najlepšia príležitosť pre Božieho Ducha. Preto je podľa mňa veľmi dôležité, aby sme chápali, prečo nás Pán Boh volá k tejto téme o znovu vykopávaní studní.

**Boli to
jednoducho
veriaci ľudia,
ktorí zázračným spô-
sobom
obnovili studne
a nechali znovu vy-
trysknúť čistú
vodu od Boha.**

ným spôsobom obnovili studne a nechali znovu vytrysknúť čistú vodu od Boha. A preto si myslím, že má Boh v úmysle urobiť niečo ohromné, a teraz hovorím o tomto národe, o tejto krajine, lebo cítim, že niečo sa dalo do pohybu a moci temnoty a zla sa tomu protivia. A budú sa nám protiviť čoraz viac. Ako to dnes večer povedal Elijah, každý január sa tu stretávame v kríze. Už ma unavuje hovoriť po celom svete, že Izrael je v kríze, že je vždy v kríze, ale tento krát je to kríza kríz. Kamkoľvek sa pozriete, kríza je obrovská, ale to je práve najlepšia príležitosť pre Božieho Ducha. Preto je podľa mňa veľmi dôležité, aby sme chápali, prečo nás Pán Boh volá k tejto téme o znovu vykopávaní studní.

Dnes večer by som sa teda chcel venovať jednej takej studni, ktorej podľa mňa hrozí, že bude upchaná kameňmi a troskami, a to je zvrchovanosť a kľúčový význam Pána Ježiša. To je podľa mňa úžasná studňa. Ani jedno hnutie v celých dejinách pravej Božej cirkvi sa nezačalo bez nového pochopenia a nového uznania Ježiša ako Pána.

Ak sa na miesto Ježiša dostala Mária, svätí alebo ktokoľvek iný, a to sa niekedy v inštitucionálnej cirkvi stávalo aj neúmyselne, ale nejako došlo k tomu, že osoba Ježiša Krista sa znehodnotila, degradovala, v dejinách cirkvi vidíme, že keď Boží Duch zavanul novým spôsobom, vždy to priamo súviselo s Ježišom ako Kráľom a Ježišom ako Pánom, ako hlavou, ako zdrojom všetkého, s Ježišom ako koncom všetkého.

Možno si teraz hovoríte, čo som komu spravil, že mám zase počúvať takéto kázanie, ved

o tom už všetci všetko vieme. Ale význam tejto témy spočíva v tom, že každé odklonenie sa od pravej práce Ducha Božieho v dejinách cirkvi sa začalo zosadením Pána Ježiša z trónu. Až taká zásadná je táto otázka. Musím povedať, že či už ide o cirkev alebo o jednotlivca alebo o kresťanského pracovníka, všetko sa v konečnom dôsledku dotýka Pána Ježiša.

Žiadna iná studňa mi nepripadá dôležitejšia. Rád by som hovoril ešte o jednej studni, ale dnes to neurobím, a to je Božie slovo, lebo s ním je to rovnako. Keď je Božie slovo znevážené, keď sa stane, ako tomu aj bolo, nepodstatnou, suchopárnou a zaprášenou starovekou literatúrou, nič sa nezmení. Keď je však Božiemu slovu priznané miesto, ktoré mu patrí, stane sa tým, čím je – živým a činným a muži i ženy sú prostredníctvom neho premieňaní a znovuzrodení a prichádzajú do živého vzťahu s Bohom, národy sú zase raz premieňané a mení sa chod dejín.

Dnes večer sa teda budem venovať iba Pánovi Ježišovi a v tejto súvislosti chcem spomenúť aj problém s Trojicou. Veľmi veľkým problémom je, že slovo trojica sa nikde v Biblii nevyskytuje. Samozrejme to neznamená, že sa tam nehovorí o trojjedinom Bohu, ale slovo trojica tam nenájdete a vždy vyvolávalo rozpory. Je skupina ľudí, ktorí si čítajú Písmo a vidia Ježiša ako muža, ako jedinečného muža, výnimočného muža, ale iba muža – považujú ho za ľudského Mesiáša. Potom je tu skupina ľudí, ktorí čítajú Bibliu a vidia iba Ježišovu božskosť. Ide o to, že ak zjédete príďaleko ktorýmkoľvek smerom v hociktovej otázke Božieho slova, budete zmätení.

Raná cirkev to definovala vo vyznaní viery. Nechcem to tu teraz podrobne rozoberať, chcem len povedať, že v tejto otázke stojíme pred základným tajomstvom, ktoré môže byť odhalené iba veriacemu Božím Duchom. Viem iba to, že ako Žid som sa stretol s Bohom v Pánovi Ježišovi. V Ježišovi som objavil Boha, vďaka Ježišovi som prijal Božie spasenie. A každá nová skúsenosť s Bohom bola cez Pána Ježiša. Všimol som si, že Duch Svätý – ináč toto je veľmi zaujímavé, ak mi dovolíte, na chvíľu odbočím. V dobe tesne po Letniciach všetci hovorili iba o Ježišovi, stále Ježiš, Ježiš, Ježiš, všetko bolo Ježiš. Teraz je to Duch Svätý, Duch Svätý, Duch Svätý. Na začiatku charizmatického hnutia, možno si spomínate, sa ľudia zamilovávali do Krista, počuli Ježiša, poslúchali Pána Ježiša. V poslednej dobe sa čoraz viac hovorí iba o Duchu Svätom. Dúfam, že chápete, čo tým chcem povedať.

Do určitej miery je to práca inštitucionálnej cirkvi, nepochybne aspoň jej určitých častí, že to začalo vyzeráť, ako keby existoval panteón bohov – traja bohovia, absolútne samostatní. To je zavádzajúce, najmä z toho pohľadu, že keď sa Pána Ježiša opýtali, ktoré je najväčšie prikázanie zo všetkých, povedal Čuj, Izraelu, Pán, náš Boh, je Pán jeden! Je pre nás ťažké to pochopiť. Nemám rád slovo trojica – vždy hovorím iba o trojjedinom Bohu.

Potom sú tu takí, ktorí tvrdia, že Ježiš nie je iba človek, ale že je menej ako Boh, chápete, čo tým myslím? Existuje celé krídlo Mesiáncov, ktoré uvažuje zhruba týmto smerom. Ježiš je nejaký menej ako Boh, ale viac ako človek. To je na mňa trochu prisilné, pretože ak je Pán Ježiš nejaký stvorený anjel, ako mám ja byť nájdený v anjelovi a anjel vo mne – to sa mi zdá veľmi čudné. Pripadá mi to ako nejaký druh spiritizmu. Nevieam, dúfam, že som vás nepoplietol už úplne, ale chcel som túto otázku otvoriť, pretože to je podľa mňa studňa, v ktorej je poriadne veľa haraburdia.

Existuje predstava, že máme troch bohov – to je podľa mňa úplný nezmysel. Máme však jedného Boha a tri osoby. Nedokážeme to úplne pochopiť, ale máme aspoň čiastočné poznanie. Tak sa pozrime do Božieho slova – to je to najlepšie miesto.

Jánovo evanjelium nepatrí medzi synoptické evanjeliá. Máme tri synoptické evanjeliá – Matúš, Marek a Lukáš. Znamená to, že ide o zápisy očítých svedkov alebo v prípade Lukášovho evanjelia o zozbierané spomienky viacerých očítých svedkov Ježišovho života. Jánovo evanjelium je úplne iné. Nebolo písané ako synoptické evanjeliá, teda ako historický záznam, hoci kdekoľvek

sa dotýka historických faktov, je nanajvýš presné, Jánovo evanjelium je však interpretácia. Jeho štruktúra je odlišná. Je tam úvod, záver ako aj základný obsah knihy, ktorá je postavená na ôsmych výrokoch alebo vyhláseniach Pána Ježiša začínajúcich slovami JA SOM. Je tam osem znamení, Ján si zvolil slovo znamenie, nenazyva ich zázrakmi, nazýva ich znameniami, pretože to neboli *len* zázraky, ale zázraky, ktoré značili niečo nesmierne dôležité.

Nebudem vás teraz nudiť výkladom Jána, chcem iba, aby ste si všimli jednu vec. Že toto neuveriteľné evanjelium, ktoré odhaľuje niečo o našom Pánovi Ježišovi, začína slovami: ***„Na počiatku bolo Slovo a to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Boh“*** z čoho vidíme, že Boží Duch viedol Jána k tomu, aby použil slová, ktoré sú parafrázou prvých slov Starého zákona: ***„Na počiatku stvoril Boh nebesia a zem“*** a potom sa tam píše o Božom Duchu, ktorý sa vznášal nad vodami.

Všimnite si ešte jednu neuveriteľnú vec, vráťme sa späť k Jánovmu evanjeliu. Počúvajte: ***„Na počiatku bolo Slovo a to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Boh. Ten, to Slovo bolo na počiatku u Boha. Všetko povstalo skrze neho, a bez neho nepovstalo ani jedno z toho, čo povstalo. V ňom bol život.“*** Predpokladám, že to nemohol byť anjel, v ňom bol život – to je výhradne Božia vlastnosť. V ňom bol život, a ten život bol svetlom ľudí. To muselo byť niečo úchvatné, ako by ste to vysvetlili? Ak je Ježiš viac ako človek a menej ako Boh, ako môžete povedať, že v ňom je život. Iba v Bohu je život, Boh je zdrojom života. Každý deň ma povzbudzuje tá myšlienka – spomeniem si na Arafata, jeho život tiež pochádza od Boha a ak Boh povie slovo, skončí. Rovnako je to aj so Saddámom Husseinom a so mnou aj s vami.

Je čas narodiť sa a čas zomrieť a Boh je jediným zdrojom všetkého života. Je to takmer ako rúhanie hovoriť, že nejaká stvorená bytosť je zdrojom života. „V ňom bol život a ten život ...“ Píše sa to v Božom slove? A preto by som rád hovoril aj o Božom slove, lebo niektorí ľudia hovoria: S Pavlom opatrne, bol to on, kto v skutočnosti založil kresťanstvo, nie Ježiš. Dávajte si pozor. On neznášal ženy. Takéto nezmysly počúvam na dennom poriadku. A potom ľudia ešte povedia, viete čo, neberte Jána príliš vážne. On nehovoril o Židoch pekne. A viete čo, ja niekedy nehovorím pekne o Angličanoch. Veľmi často hovorím, že „Angláni“ sú pokryteckí. Prosím Angličanov, ktorí tu sedia, aby mi prepáčili, ale vedel by som vám povedať mnoho príkladov – neznamená to, že sú podľa mňa všetci Angličania posadnutí démonmi, nemajú žiadnu dobrú vlastnosť, ani nič podobného. Človek len veľakrát hovorí o tom národe, ku ktorému patrí – a to robil aj Ján. Ale to som už odbočil.

Vráťme sa k téme. Teraz dávajte pozor. Píše sa tu, to „Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami.“ To je tajomstvo. Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami – Ježišov príbeh nezačal v Betleheme, mal ešte predohru. Keď sa Slovo stalo telom a prebývalo medzi nami – to začalo v Betleheme, ale predtým leží celá večnosť. Je to neuveriteľné, keď nad tým začnete premýšľať. Počúvajte toto. Verš 18: „Boha nikto nikdy nevidel“. Nechajte to do seba preniknúť. Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodný Syn, ktorý je v lone Otcovom, on nám vysvetlil, zvestoval, odhalil, ukázal Otca – to je úžasné.

Vráťme sa k téme. Teraz dávajte pozor. Píše sa tu, to „Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami.“ To je tajomstvo. Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami – Ježišov príbeh nezačal v Betleheme, mal ešte predohru. Keď sa Slovo stalo telom a prebývalo medzi nami – to začalo v Betleheme, ale predtým leží celá večnosť. Je to neuveriteľné, keď nad tým začnete premýšľať. Počúvajte toto. Verš 18: „Boha nikto nikdy nevidel“. Nechajte to do seba preniknúť. Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodný Syn, ktorý je v lone Otcovom, on nám vysvetlil, zvestoval, odhalil, ukázal Otca – to je úžasné.

Boha nikto nikdy nevidel. To znamená, že keď Jakob uzrel Boha a žil, musel to byť Pán

„Ján si zvolil slovo znamenie, nenazyva ich zázrakmi, nazýva ich znameniami, pretože to neboli len zázraky, ale zázraky, ktoré značili niečo nesmierne dôležité.“

Ježiš. To znamená, že keď Abrahám a Sára prichystali pokrm pre troch zdanlivých pútnikov, jedným z nich bol Pán – spomeňte si, čo im hovoril. Mohol by som vám takto ukazovať veľa vecí zo Starého zákona. Je napísané, Boha nikto nikdy nevidel. Ako by mohol človek, malá ľudská troska ako ja, smrteľná, nepatrná ako bľska v porovnaní so skutočným životom, ako by som mohol uzrieť Boha? Boh nemá ruky a nohy. Ako Ho môžem uzrieť, ako Ho môžem pochopiť, ako Ho môžem poznať? A to je tajomstvo osoby Pána Ježiša. Boha nikto nikdy nevidel - jednorodený Syn, ktorý je v lone Otcovom, on nám Ho vysvetlil, ukázal.

Moji drahí, poviem vám o tom ešte viac, musím ešte pokračovať, povedať vám ešte niečo. Ak ma sledujete a vládnete a ak vás moje slová príliš nešokujú. Keď som vďaka Božiemu zvrchovanému zásahu prišiel k Pánovi, bolo to konkrétne cez prvú kresťanskú knihu, ktorú som v živote čítal, *Mesto Stud* od Normana Grubba. Ten neuveriteľný príbeh o človeku, ktorý bol presvedčený, že Boha treba poslúchať, zmenil celý môj život. Nikoho nikdy nenapadlo spýtať sa ma, či mám Bibliu, nemal som Bibliu, nikdy som Bibliu nevidel, nikdy som ju nečítal. Nikdy som nebol na uctievaní, či už v synagóge alebo v kaplnke či v kostole. So sestrou sme sa raz vkradli do jedného kostola v Peter-shame neďaleko Richmondu, volal sa St Peters a samozrejme boli tam samé lebky, skřížené kosti a my sme usúdili, že kresťanstvo je o tom. Že tam ide iba o mŕtvolu, kostry, kosti – boli samozrejme vyryté do kameňa po celom oltári aj všade inde. Potom sme sa ešte raz vybrali na iné miesto, len aby sme si ujasnili, o čom to skutočne je, vkradli sme sa dnu a uvideli sme tam starého bielovlasého pána, ktorý stál za kazateľnicou oblečený v čiernom a prihovárал sa k asi 16 alebo 17 starým ľuďom, ktorí mali všetci biele vlasy. Tak sme usúdili, že kresťanstvo súvisí so smrťou a s vekom.

Nikto sa ma nikdy nespýtal, či mám Bibliu, ako prvý sa mi do rúk dostal malý traktát s Jánovým evanjeliom a ja som ho čítal stále dokola až kým sa celý nerozpadol. A jednou z vecí, ktoré ma oslovili dokonca ako trinásťročného chlapca, boli tie výroky "JA SOM". Teraz nechcem odbočovať, ale Ježiš musel byť buď blázon, prípad neobyčajne duševne vyšinutej osoby alebo bol tým, kým hovoril. Niaký človek, ktorý je pri zmysloch, by nikdy nepovedal "*Ja som ten živý chlieb, keby niekto jedol z toho chleba, bude žiť naveky*", to by musel byť cvok. Predstavte si, že na ulici Bena Jehudu by sa postavil chlapík – ináč tam ozaj nájdete rôznych čudákov – a povedal "Ja som ten živý chlieb, keby niekto jedol z toho chleba, bude žiť naveky". Povedali by sme, že je to blázon!

Ježiš to povedal osemkrát. "*Ja som ten živý chlieb, keby niekto jedol zo mňa, zostane vo mne a ja v ňom, keby niekto jedol moje telo, bude žiť naveky.*" Niet divu, že mnoho učeníkov si povedalo dosť, s týmto nechceme mať nič spoločného. "*Ja som svetlo sveta*", predstavte si to, môže človek povedať: "*Ja som svetlo sveta, ten kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tme, ale bude mať svetlo života.*" Ako by človek mohol povedať takú vec? Ja som svetlo, nie, že ja dávam svetlo alebo ja ukazujem na svetlo, ja som svetlo sveta, ten kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tme, ale bude mať svetlo nie poznania, ale svetlo života.

A zase hovorí "*Ja som dvere*". Tak to znie dosť divne, nezdá sa vám? Akože, prečo nepovedal ja vám ukážem dvere. "*Ja som ten dobrý pastier*". Dobre, to ešte môže byť, aspoň sa tam nehovorí nič o jedení. Ale počúvajte toto: "*Ja som vzkriesenie i život; ten kto verí vo mňa, aj keby zomrel, žiť bude a nikto, kto žije a verí vo mňa, nezomrie naveky.*" Podľa mňa by takéto niečo nevyriekol žiadny človek. Nechcem sa rúhať, ale ak Ježiš nebol tým, čo hovoril, musel byť nejaký prípad pre psychiára.

Niektó si hovorí, ale to preháňaš??? Nie, nepreháňam. Problém niektoých kresťanov je, že to počúvajú od detstva – a ide im to jedným uchom dnu, druhým von, stečie to z nich ako voda z kačky. Rozmýšľajte! "*Ja som ten živý chlieb, keby niekto jedol z toho chleba, bude žiť naveky*" "*Ja som vzkriesenie i život; ten kto verí vo mňa, aj keby zomrel, žiť bude a nikto, kto žije a verí*

vo mňa, nezomrie naveky.”

A teraz kľúč – *“prv než bol Abrahám, som ja.”* Nemusím vám pripomínať, že nevysloviteľné meno Boha je SOM, ktorý SOM. Keď sa Mojižiš rozprával s Pánom, keď sa mu zjavil v horiacom kry a Mojižiš povedal: *“A kto, poviem, že ma poslal?”*, On mu odpovedal: *“SOM ma poslal k vám.”*

Mnohých veľkých kazateľov som počul kázať o Pánovom mene SOM, ktorý SOM, o Jeho nekonečnosti, vševedúcnosti, všadepřitomnosti, nestvoriteľnosti, všemohúcnosti, o Stvoriteľovi neba i zeme. Počul som ich všetky. Ale bol jeden malý starý Ír, ktorý keď uveril, nevedel ani čítať ani písať a roznášal po Dubline mlieko. Naučil sa čítať a písať, len aby si mohol čítať Bibliu. Stal sa z neho jeden z najväčších Írskych kazateľov, hovorím o Johnnym Cochranovi. Raz som ho počul hovoriť presne to, čo som teraz povedal ja: *“Niektoré kázne, ktoré som na túto tému počul, ma nechali chladným, nakoniec, veď som iba taký malý starec.”* A bol to taký malý starec, bol mi iba potiaľto, mal také obrovské brucho, že ho používal ako stojan a kládol si naňho svoju Bibliu, keď potreboval pri kázani otáčať stránky. A potom povedal: *“Pýtal som sa Pána, čo to znamená a Pán mi odpovedal: “Vieš, že to, čo som povedal Mojižišovi, hovorím aj tebe, SOM medzera, doplní si, čo potrebuješ, ktorý SOM. Potrebuješ milosť? SOM milosť. Potrebuješ múdrosť? SOM múdrosť. Potrebuješ silu? SOM sila.”* Johnny Cochran povedal, že to zmenilo jeho život – a zmenilo to aj môj. Odrazu som to pochopil. Teraz Ježiš, slovo, ktoré sa stalo telom, používa toto nevysloviteľné Božie meno a hovorí *“JA SOM ten chlieb života, JA SOM vzkriesenie a život, JA SOM dvere, JA SOM ten dobrý pastier, JA SOM cesta, pravda i život, nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.”* A podľa môjho názoru najpozoruhodnejšie *“JA SOM ten pravý vinič a môj Otec je vinár.”*

Každý správny Žid vie, že vinič je symbolom Izraela, symbolom Božieho ľudu. Podľa Jozefusa bol priamo nad vchodom do svätyně prekrásny ornament, vinič zo zlata. Hovorí, že to je jeden z veľkých zázrakov starovekého sveta. Predstavoval Boží vyvolený národ. Ako mohol Ježiš teda povedať, JA SOM Boží ľud? Musel byť duševne chorý alebo hovorí pravdu. Žiadny anjel by to nepovedal, ani žiadna bytosť, ktorá bola stvorená, iba Boh môže povedať JA SOM všetko! JA SOM vinič – vy ste vo mne. Vinič je všetko. Najprv som si myslel, že keď Pán povedal “Ja som vinič a vy ste ratolesti”, myslel tým, že on je koreň a my sme ratolesti. Ale to nikdy nepovedal, povedal “Ja som vinič” a vinič je koreň, kmeň, vetvy, listy, úpony, kvety a ovocie. A Pán tým myslel, som omnoho väčší ako ktokoľvek z vás. Ale ste vo mne a ak zostávate vo mne a ja vo vás, budete prinášať veľa ovocia. Kto by mohol povedať také niečo – ak by to nebolo slovo, ktoré sa stalo telom.

Teraz neverím, či vás už úplne nepletiem, ale podľa mňa toto celé vedie aspoň k jednému nespornému záveru. Tu máme dočinenia s Bohom. Nepochybujem, že Ježiš bol človek. Nepochybujem, že býval unavený, že plakal, bol smädný, že sa na moment v záhrade cítil premožený – ale nie fyzickým utrpením, ktoré ho čakalo, fyzickou smrťou na kríži – ale niečím neznámym, keď sa ten, ktorý nepoznal hriech, mal stať hriechom sveta. Ježiš bol človek. O tom vôbec nepochybujem. To je pre mňa nádherné. Viem, že Boh má nejakú farbu vlasov, ak sa to tak dá povedať, má pleť na tvári, má farbu očí. Je to niekto, komu rozumiem. Ježiš.

Ale nemôžem dnes večer nespomenúť ešte niečo. Pozrime sa do listu Židom, ktorý by sa mal aspoň trochu týkať viacerých z nás, ktorí sme tu. Židom 1:1 *“Kým za dávna mnoho ráz a mnohým spôsobom hovoril Boh otcom v prorokoch, za týchto posledných dní nám hovoril v Synovi, ktorého ustanovil za dediča všetkého, skrze ktorého učinil aj veky,”* a teraz počúvajte *“ktorý súc odbleskom jeho slávy”* to znamená jasné vyžarovanie Božej slávy *“a obrazom jeho podstaty”* grécke slovo znamená presný, identický obraz Božej podstaty a keď máte ešte stále otázky *“a nesúc všetko slovom svojej moci”* Kto to je? Kto to je?

Ak si otvoríte Zjavenie – viete, to je tá posledná zo 66 kníh a na svoje miesto sa dostala iba

vo štvrtom storočí nášho letopočtu, čo sa mi zdá úžasné.

Zjavenie 1:8 *“Ja som Alfa i Omega, počiatok i koniec, hovorí Pán, Boh, ktorý je a ktorý bol a ktorý príde, ten Všemohúci.”* Je to jasné? Toto hovorí Boh, hovorí ja som alfa aj omega, je úplne jasné, že to hovorí sám Boh.

Neskôr v Zjavení 22:13 Ježiš hovorí: *„Ja som Alfa i Omega, počiatok i koniec, prvý i posledný“*. Keď Pán Ježiš povedal, že je alfa aj omega, čo v preklade znamená, že je A aj Zet, myslel tým len to, že je prvé písmeno a posledné písmeno? S dvomi písmenami abecedy toho veľa nespravíte. Zmyslom abecedy je, aby ste mohli myšlienky a predstavy dať do vopred stanovenej ustálenej a písomnej formy. Rozumiete mi? A keď Pán Ježiš povedal, ja som abeceda, tak to mal na mysli. Ja som alfa i omega, ja som Božia abeceda. Ja som Boží jazyk. Alebo ak chcete ísť ešte hlbšie – tu je to slovo, Boží logos, Božia myseľ. Alebo ak chcete – on je Božím srdcom a myslou. A teraz začínate chápať – Ježiš je spôsob, ako k nám Boh hovorí. Cez Ježiša nám Boh zjavuje samého seba. Cez Ježiša sa s nami Boh stretáva spôsobom, ktorý je pre nás pochopiteľný.

Jakob by nikdy nemohol zápasíť s Bohom. Už samotná predivnosť Božej prítomnosti by ho podľa mňa odrovnala. Ale on zápasil s tým, ktorý prišiel, a povedal Mu: Nepustím ťa, len ak ma požeňáš. A potom povedal, videl som Boha tvárou v tvár a predsa som nezahynul. O mnoho rokov neskôr Pavol v liste Korinťanom napísal, že poznanie Božej slávy je v tvári Ježiša, Mesiáša.

Takže, milí priatelia, vidíte, k čomu sme sa dopracovali – a to som prešiel iba niektoré veci, ináč by sme tu boli celú noc – vráťme sa teraz k listu Kolosenským. Chcel by som sa vás opýtať niekoľko otázok k tejto neuveriteľnej pasáži, ktorú si prečítate.

Čo sa tam píše: Boli sme vytrhnutí z moci temnosti a premiestnení do kráľovstva Božieho drahého Syna, v ktorom máme vykúpenie skrze jeho krv, odpustenie hriechov, ktorý je obrazom neviditeľného Boha, prvorodený všetkého stvorenstva, lebo v ňom je stvorené všetko, všetko, čo je v nebesiach i čo je na zemi, viditeľné i neviditeľné, buď tróny buď panstvá buď kniežatstvá buď vrchnosti, to všetko je stvorené skrze neho a cieľom neho. Píše sa tam teda, že všetky veci boli stvorené cez neho a pre neho alebo jemu a on je pred všetkým. A teraz dávajte pozor: v ňom všetko stojí.

Vo vesmíre existuje nejaká počiatočná energia, ktorú sa vedcom doteraz nepodarilo definovať. Vedia, že existuje, vedia, že vďaka nej všetko drží pohromade, ale nikto z nás nerozumie tomu ako. Dokážeme rozbiť atóm, ale energiu ako takú doteraz celkom nechápeme. Tá energia je Pán Ježiš Kristus. V ňom stojí (drží) celý vesmír – a nikdy sa nerozpadne, ak Boh nepovie, aby sa tak stalo. A potom bude nové nebo a nová zem, kde prebýva spravodlivosť.

Pre mňa je to niečo úchvatné. Spomínate si, že keď Ježiš zomrel, pamätáte sa – tí z vás, ktorí poznajú svoje Biblie – spomínate si na tú hroznú chvíľu, keď vykrikol *“Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil.”* A celú zem pokryla temnota. Menej chytrí kresťania by povedali, že to bolo zatmenie. Ale žiadne zatmenie nikdy netrvá toľko hodín. Niečo sa stalo so základnou energiou vesmíru. Meč prenikol priamo cez Božie srdce a v tej chvíli sa prvotná energia vesmíru zachvela a stemnela. Taká veľká bola cena tvojho spasenia, môjho spasenia. Žiadna krv kozliat, býkov, jalovic ani teliat by nikdy nič také spôsobiť nemohla. Stalo sa to vtedy, keď sa ten, ktorý všetko naplnia,

„Vo vesmíre existuje nejaká počiatočná energia, ktorú sa vedcom doteraz nepodarilo definovať. Vedia, že existuje, vedia, že vďaka nej všetko drží pohromade, ale nikto z nás nerozumie tomu ako.“

stal obeťou za náš hriech. A v tej chvíli sa niečo stalo so skutočnou základnou energiou vesmíru.

Bude mi teraz niekto tvrdiť, že Ježiš je viac ako človek, ale menej ako Boh? Nechcem, aby ste mi tu recitovali vyznanie viery alebo sa snažili pre mňa vymyslieť nejakú definíciu. Chcem vám len povedať: tu sa stretávajú tvárou v tvár s niečím nekonečným, obrovským, nevysloviteľným, viem len to, že Boh bol v Kristu ako v Mesiášovi a zmieril svet.

Už budem pomaly končiť. Mám na záver ešte niekoľko skvelých vecí. On je hlavou tela, cirkvi, aby on bol vo všetkom prvý. Počuli ste ma? Aby on bol vo všetkom prvý. Skutočnosť, že Duch Svätý použil obraz hlavy a tela je už sama o sebe veľmi zaujímavá. Nikdy ste nevideli, že by telo žilo bez hlavy a nikdy ste nevideli hlavu žiť bez tela. Duch Svätý týmto spojením nechcel upozorniť na princíp nemocnice, princíp akademickej inštitúcie, rektora univerzity alebo niečo také. A ako je to často chápané v kresťanských kruhoch, on je hlava (riaditeľ) a my sme ako keby podnik. Hlava a telo sú organický celok, to znamená, že Božia predstava o cirkvi je, že s ním budeme v Mesiášovi zjednotení.

Aby on bol vo všetkom prvý, musíme vykopáť túto studňu, vybrať z nej všetku špinu a dovoliť znovu pretekať čistej živej vode. Vo všetkom prvý – ak nemôže byť v niečom prvý, zbav sa toho! Ak je v tebe život a on nemôže byť v niečom prvý, zbav sa toho, lebo ťa to zničí. Ak je niečo v našom spoločenstve, v zbore, čo nedáva prednosť Pánovi Ježišovi, treba s tým skoncovať, lebo nás to zničí.

Tá druhá vec je tiež pozoruhodná. Toto úžasné Jánovo evanjelium začalo prológom: „na počiatku bolo Slovo a to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Bôh. A to Slovo sa stalo telom a prebývalo medzi nami,“ a skončilo epilógom. Niektorí ľudia ho považujú iba za nejaký malý dodatok, ale nie je to tak. Ježiš si zavolał jednu z hlavných postáv príbehu a povedal mu, Peter, či ma miluješ viac ako títo? Vieme, že starý Peter by okamžite vyhrkol, SAMOZREJME, Pane, vieš, že ťa milujem viac, než oni všetci. Ale nemohol to povedať, dokonca nedokázal ani vyriechnúť to isté slovo, ktoré použil Pán Ježiš – v Gréčtine sú dve

„Ak je niečo v našom spoločenstve, v zbore, čo nedáva prednosť Pánovi Ježišovi, treba s tým skoncovať, lebo nás to zničí.“

slová a on povedal, Pane, vieš, že ťa mám rád. Potom mu Pán povedal, Peter, či ma miluješ? Nie viac ako títo, tú lekcii sa už Peter naučil, teraz ide iba o teba Peter, miluješ ma? Ty vieš Pane, že ťa mám rád a Pán mu povedal, Peter, či ma máš rád? A Peter povedal, ty vieš, že ťa mám rád.

No a prečo toto úchvatné evanjelium, ktoré vysvetľuje Pána Ježiša, prečo končí na takúto nótu? Drahí priatelia, dávajte si pozor na kresťanstvo bez lásky, na službu bez lásky, kázanie bez lásky. V konečnom dôsledku jediné, o čo ide – ak ste stretli Boha v Pánovi Ježišovi – je otázka: Miluješ ma? Môžete si zodrať prsty až na kosť – Pána to neuspokojí, lásku nikdy neuspokojí nič inej ani nič iné ako láska. Tvoja z povinnosti konaná práca, zodpovednosť, vedomosti, nadšenie, to v konečnom dôsledku pred Pánom nič neznamená. Hovorí, že si vyvolil Izrael, pretože ich miloval. A keď na konci Starej zmluvy, v kresťanskom ponímaní, hovorí, Jákoba som miloval, pre niektorých ľudí je ťažko pochopiteľné, čo Pán v Jákovovi videl. Myslím, že Jákob je niekedy nešťastne predstavovaný ako nejaký zbabelý chudokrvný domased. Nemyslím, že bol taký, myslím si, že to bol tvrdý chlapík. Mal srdce pre Boha aj napriek sebe samému a svojej povahe, napriek svojmu hriechu mal srdce pre Boha.

Viete, že Boh stojí medzi nami – hovorili sme o Pánovi Ježišovi. Boh sa vás nepýta, či milujete svet. Neukončuje svoje jedinečné evanjelium slovami, chcem, aby si šiel a nakrmil ovce,

strážil ich a staral sa o jahňatá. Jeho prvá otázka je, miluješ ma? Až potom hovorí, choď a nech je tvoja láska ku mne základom tvojej služby. Viem, že niektorých ľudí to poburuje, keď hovorím o katolíkoch, ale keďže som ich pred chvíľou kritizoval, musím vám povedať aj toto. Som presvedčený, že Matka Tereza dala svetu niečo, čo len máloktoľtý kresťan, a to bola láska.

Poznal som Malcolma Muggeridgea ako toho najväčšieho antimonarchistického proticirkevného a anarchistického ateistu z celej svojej generácie alebo aj niekoľkých generácií v Británii. Na vlastné uši som ho počul povedať: "Išiel som do Indie, aby som odhalil pravú tvár Matky Barbary, myslel som si, že robí typickú kresťanskú misionársku prácu," a pokračoval, "Neočakával som, že s tým odhalením budem mať nejaké ťažkosti, ale keď som s ňou uprostred noci chodil k umierajúcim ľuďom v uliciach Kalkaty a videl ju, ako ich pobozkala, aj keď nepredstaviteľne zapáchali a ich telá boli rozožraté larvami," povedal, "prvýkrát som si bol istý, že vidím kresťana." Keď sa Malcolm Muggeridge vrátil do Británie išiel do kláštora v Northumbrii a tam po troch týždňoch v cele – nechodil na omše, stále bol rovnako protikatolícky ako vždy – ho Basil Hume, ktorý sa neskôr stal westminster-ským kardinálom, viedol k Pánovi. A vo všetkých novinách v Anglicku, ak ste dost' starí, možno sa na to pamätáte, boli titulky Muggeridge je senilný. A teraz nepropagujem katolícku cirkev, hovorím o veriacich.

Ak niekto, ktokoľvek, robí svoju službu z lásky k Bohu, dotýka sa to neveriacich. Nech nás Boh chráni pred prázdny m chladny m kresťanstvom a naplní nás božskou láskou. A opäť potečú pramene živej vody – z nášho vnútra potečú rieky živej vody a zmenia všetko, prinesú všade život a ovocie. Nech nám Boh v Pánovi Ježišovi pomáha. Nikdy nedokážem slovami vyjadriť, ako chápem Božiu trojjednosť, viem, že mám malú obmedzenú myseľ a moja inteligencia má veľmi konkrétne hranice. Ale viem, že v mojom duchu som sa stretol s Otcom v Pánovi Ježišovi. V modlitbách sa vždy prihováram k Otcovi v mene Pána Ježiša. A zisťujem, že to málo, čo s mojím dočasným bytím môžem pochopiť o Bohu, chápem v Pánovi Ježišovi. On sa dotýka mňa a ja jeho.

Prajem vám, aby sa Boh dotkol vašich srdc dnes večer. Čelíme kríze, ktorá má omnoho väčšie rozmery než všetko, s čím sme sa doteraz stretli. Som si istý, že keď Spojené Štáty a Británia skončia s Irakom, obrátia sa na nás a budú mať na nás nároky. Som si tým takmer istý – nech nám Boh dá správneho muža, ktorý nás prevedie cez tie mesiace. Pozrite sa na nás, máme všetky možnosti mať dobrú vládu a pritom je tam toľko korupcie, je to neuveriteľné – toto je príbeh Židovských dejín.

Nech sa Pán, ktorý nad nami bdie, nad nami zmiluje. Nezapadnite na tie slová; nie kvôli sebe samému to urobím, ale kvôli svojmu Svätému Menu. Nech vás i mňa Boh navštívi a dotkne sa našich srdc, keď nás zahali pokoj noci a pripomenie nám slová – miluješ ma?

*Ďakujem vám.
Lance Lambert*

DEN MODLITEB ZA POKOJ JERUZALÉMA

Vážení bratři a sestry, chceme vás informovat o vznikající celosvětové iniciativě křesťanů pod názvem Den modliteb za pokoj Jeruzaléma.

Pán probouzí po celém světě křesťany všech denominací, aby se s novou naléhavostí modlili za pokoj Jeruzaléma. Věříme, že žijeme v době, kdy je to nesmírně důležité. Pro svou iniciativu vidíme několik důvodů. Izraelští představitelé včetně premiéra Ariela Šarona sami žádají křesťany, aby se modlili za Izrael. Ve světě dochází k alarmujícímu nárůstu antisemitismu, který již připomíná dny před vypuknutím druhé světové války. K tomu církev nemůže a nesmí mlčet, zejména ne v Evropě. Přetrvávající konflikt na Blízkém východě produkuje hrozné krveprolití na obou stranách, které by nás mělo vést k pláči a modlitbám. A v neposlední řadě existuje trvalý biblický mandát modlit se za pokoj Jeruzaléma (Žalm 122).

Cíl iniciativy je prostý: modlit se vždy první neděli v měsíci říjnu za pokoj Jeruzaléma. Způsob provedení je plně na konkrétním společenství, přičemž cílem je, aby se takto v modlitbách spojilo co nejvíce křesťanů.

Hlavním iniciátorem akce je Robert Stearns. Dále ji podpořili např. Jack Hayford, Ravi Zacharias, Mike Bickle, Benny Hinn, Francis Frangipane, Tom Hess, Yonggi Cho, Mahesh Chavda a mnoho dalších.

Prosíme představitele církví, sborů či křesťanských organizací, aby na modlitbách zvážili, zda se připojí k dlouhé řadě křesťanských osobností a podepíše Výzvu k modlitbám za pokoj Jeruzaléma, jejíž české znění je na další straně. **Budete-li souhlasit se zveřejněním svého jména a organizace, kterou reprezentujete, prosíme ozvěte se na níže uvedenou adresu české kanceláře, která vám zašle k vyplnění formulář s kontaktními údaji. Vyzýváme také všechny ostatní křesťany, kteří mají na srdci Izrael, aby informovali o této iniciativě představitele své církve.**

Nejdůležitější však je, abyste se sami modlili. Všechny modlitební aktivity jsou vítané. Cílem této iniciativy není vytvářet nějakou komplikovanou strukturu či organizaci. Důležitý je postoj srdce. Jen o sobě dejte vědět na dole uvedené adrese. Cílem pro tento rok je zapojení 70 národů, 50 milionů křesťanů a 20 tisíc sborů. Tato vskutku globální modlitební iniciativa i časově zapadá do období Jom Kipur, a tak poprvé v historii církve se propojuje křesťanský liturgický kalendář s biblickým, židovským kalendářem. S ohledem na stálou platnost zaslíbení daného Abrahamovi (Gen 12,3) je jistě důležité, jak se křesťané k této iniciativě postaví.

V České republice bude Den modliteb za pokoj Jeruzaléma koordinovat výbor složený ze zástupců křesťanských církví a organizací. Jako první tuto iniciativu zaštitilo Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém (ICEJ) a podporuje ji také Křesťanská misijní společnost. Máte-li zájem o další informace, ať již jako jednotlivci či představitelé křesťanských církví či organizací, navštivte na internetu stránku WWW.ICEJ.CZ či WWW.DAYTOPRAY.COM (v angličtině) nebo kontaktujte národního koordinátora na níže uvedené adrese.

Karel Sedláček
Národní koordinátor

Mojmír Kallus
ICEJ

VÝZVA K MODLITBÁM ZA POKOJ JERUZALÉMA

CHÁPAJÍCE, že jsme skrze víru děti Abrahamovy a jako „planá olivová větev“ jsme naroubováni do kořenů Boží smlouvy;

UZNAVAJÍCE, že Bůh držel a drží své slovo, které dal Abrahamovi a jeho potomkům, a opět je usadil do jejich rodné země, jak bylo řečeno proroky;

UZNAVAJÍCE, že máme dle Žalmu 122 a mnoha dalších pasáží v Písmu biblický mandát usilovat o dobro a blaho Jeruzaléma, dokud ho Pán neučiní chvalozpěvem na zemi;

POTVRZUJÍCE, že Boží láska a požehnání je určeno pro všechny země a národy, že naše dobrá vůle a láska zahrnuje celé lidstvo včetně všech obyvatel Svaté země a že naše touha po míru zahrnuje celý region,

My, níže podepsaní/é vyzýváme všechny modlitebníky a modlitebnice, aby si každý rok vyhradili/y

PRVNÍ NEDĚLI V ŘÍJNU (OKTÓBER), která je v blízkosti svátku Jom Kipur, jako DEN MODLITEB ZA POKOJ JERUZALÉMA

Aktuálně informace k 8.9.2004

Celosvětové vedení iniciativy Den modliteb za pokoj Jeruzaléma oznámilo, že Dr. Pat Robertson, známá postava evangelikálního světa, bude hlavním řečníkem na velkém shromáždění křesťanů, které se bude konat v Jeruzalémě v neděli 3. října tohoto roku.

„Jsme poctěni účastí Dr. Robertsona na tomto historickém modlitebním setkání,“ řekl reverend Robert Stearns, spoluoprádatel akce. „Nedovedeme si představit vhodnějšího představitel, který by shromážděné oslovil. Dr. Pat Robertson je člověk duchovní čistoty, morální jasnosti a zdravého rozumu a přispěl k tomu, že miliony lidí na celém světě se modlí za pokoj Jeruzaléma.“

Stearns rovněž oznámil, že k dnešnímu datu již na 40 tisíc sborů z celého světa potvrdilo svou účast na Dnu modliteb za pokoj Jeruzaléma. „Na naší webové stránce jsme zaznamenali jen za poslední tři týdny milion návštěvníků a každým dnem přibývají noví koordinátoři v různých zemích, městech a církvích. Očekáváme, že první neděle v říjnu se budou po celém světě modlit miliony lidí. V Jeruzalémě očekáváme účast několika tisícovek.“

Den modliteb za pokoj Jeruzaléma, který se svolává každoročně na první neděle v měsíci říjnu, již získal aktivní podporu významných evangelikálních osobností. Jsou mezi nimi například Jack Hayford, Ravi Zacharias, Benny Hinn, Mahesh Chavda, Mike Bickle, Francis Frangipane, Tom Hess, Yonggi Cho a stovky dalších.

Dr. Robertson promluví na veřejném shromáždění v Jeruzalémě v Sacherově parku poblíž budovy izraelského parlamentu, ale skutečným cílem iniciativy je podle Stearnse zapojit do modliteb tisíce místních sborů po celém světě. „Je to hnutí, které vychází zdola. Každé místní společenství samo připravuje potřebné materiály, plakáty či modlitební kartičky, aby čas strávený na modlitbách byl informovaný a biblicky fundovaný. Máme již potvrzenou účast z padesáti zemí.“

Na otázku o reakcích židovské strany Stearns odpovídá: „Jsme velmi povzbuzeni. Kromě Benjaminu Netanjahua, Natana Šaranského a izraelského vrchního rabína podpořil akci také Výbor Knesetu pro křesťanské spojence. Jeho členové, stejně jako řada předních rabínů, se akce 3. října přímo zúčastní. Věříme, že toto setkání je dokladem nové kapitoly židovsko-křesťanských vztahů.“

ROŠ HAŠANA / NOVÝ ROK

Historie roš hašana. Nový rok, 1. a 2. tišri, je spojen s několika významnými událostmi, které určují jeho ráz. Ač to Tóra nikde výslovně neuvádí, tradice uvádí první tišri jako datum stvoření člověka, což můžeme chápat jako vrchol sedmidenního tvůrčího procesu. Proto je roš hašana dobou výročního účtování všeho stvořeného, dnem soudu. Tento den se, o mnoho set let později, narodil praotec Abrahám. I jeho vnuk Jákob se narodil na roš hašana. Nový rok byl dnem, kdy byly v průběhu dějin vyslyšeny do té doby bezdětné ženy, Sára, Ráchel a Chána. Ráchelin prvorozený syn Josef, uvězněný v egyptském žaláři byl právě prvního tišri osvobozen a předstoupil před faraóna. Na roš hašana se vymanili Židé z otrocké práce v Egyptě, což byl první krok k celkovému osvobození. (Od roš hašana do pesachu proběhlo deset egyptských ran.) Po zničení prvního chrámu, když se s Ezrou Písařem vrátila z Babylónie část exulantů zpět do Izraele, došlo na roš hašana na chrámové hoře k velkému shromáždění lidí, kteří zahájili stavbu nového chrámu.

Dva dny. Z důvodů nejistoty určení Nového měsíce, který je v tomto případě zároveň i Novým rokem, je roš hašana jediným biblickým svátkem, který i v Izraeli trvá dva dny. Když Hilel II. zaváděl pevný kalendář, stanovil pravidla tak, aby 1. tišri nikdy nepřipadl na neděli, středu a pátek. Tím zabráníme kolizi svátku hošana raba s šabatem a zároveň jom kipur nikdy nepřipadne na pátek či neděli, čímž se vyvarujeme mnoha problémů, (viz dále)

Den soudu. Takto nazývá svátek roš hašana rabínská tradice. Podle ní jsou tento den otevřeny tři knihy - osoby zcela spravedlivé jsou zapsány do knihy života, velcí hříšníci do knihy smrti a všichni ostatní do knihy „prostředních“, kde mají až do Jom kipur možnost napravit se a zvrátit osud.

Protože je Nový rok vážným dnem soudu, nezpíváme jako na jiné svátky vybrané žalmy, kterým říkáme halel. Přes den je zvykem studovat Toru, ani odpolední spánek po svátečním obědě není vítán. Vidíme tedy velký rozdíl mezi vážností židovského Nového roku a nevázaností jeho občanského protějšku, který mnozí začínají v alkoholovém opojení a končí kocovinou po silvestrovské noci.

Král. Kromě „roční výroční zprávy“, kterou předkládáme s ostatními stvořeními, máme na roš hašana ještě jeden důležitý úkol. Předepsaným způsobem symbolicky korunujeme Stvořitele za Krále světa. Zde je potřeba se zmínit o významném rozdílu mezi vládcem a králem v chápání židovské tradice. Vládcem může být jakýkoli politik, který se dostal k moci - často mu jde pouze o osobní prospěch a jeho nejvyšším cílem je udržet se u moci co nejdéle. Naproti tomu král v pojetí židovské tradice je osoba, kterou zhruba můžeme opsat českým slovem státník. Král je tedy chápán jako spravedlivý a moudrý správce země, který nestrane a s nadhledem pracuje pro blaho všech svých poddaných.

V průběhu celého roku používáme v modlitbách slovo „Bůh“, ve dnech od roš hašana do jom kipur, hovoříme o Bohu vždy jako o Králi. To neznamená, že jindy není Bůh všemocným králem. Pouze chceme zdůraznit, že v období mezi roš hašana a jom kipur je třeba pamatovat na nestrannost a spravedlnost Královského soudu

Příběh. Pro ilustraci výše uvedeného bych rád uvedl příklad, který se skutečně stal: V jednom městě v Izraeli byl velice přísný, ale spravedlivý policista. Nikoho se nebál, přesně se držel předpisů, nad nikým nepřimhouřil oči. Nejednou pokutoval i své nadřízené. Tento policista měl syna, který toužil stát se armádním pilotem, k čemuž je zapotřebí nejenom vynikajícího vysvědčení, ale i čistý trestní rejstřík. V den maturitních oslav usedl syn přísného policisty s kamarády do auta a jel na pláž oslavit „dospělost“. Slavili dlouho do noci a radost jim stoupla do hlavy. Vzali spreje a pomalovali několik zdí. Kde se vzal, tu se vzal, zdálky je zahlédl otec-policista. Hned k nim pospíchal, zadržel oslavence a odvedl je na stanici, kde s nimi chystal sepsat protokol o narušení nočního pořádku o způsobené škodě. Když si chlapce znovu prohlédl, uviděl zcela v rohu smutně se krčícího syna. Hlavou mu prolétl chlapcův sen. Se zápisem v rejstříku nemá chlapec šanci stát se armádním pilotem. Jak měl situaci řešit? Jako otec nebo jako nezaujatý policista? Měl dát chlapci pár pohlavků a domluvit mu nebo měl sepsat formální protokol. Jak ale k tomu přijdou ostatní, když se svým synem naloží jinak?

V podobné situaci je i Soudce světa. Po celý rok převládá aspekt Otce, vždyť na mnoha místech nazývá Izrael svým „synem“, svým národem. Na roš hašana je ovšem vše jinak. V den soudu se Bůh staví do role spravedlivého, ale přísného krále.

Šofar. Již jsme se zmínili o beraním rohu, kterému říkáme šofar. Troubení na šofar je hlavním příkazem Dne soudu. Tradice vyjmenovává deset důvodů, proč se má na roš hašana na šofar troubit:

- ✧ Tento den korunujeme Boha za krále světa. Na korunovacích bývá zvykem slavnostně troubit.
- ✧ Dny mezi roš hašana a jom kipur nazýváme Deset dní pokání - šofar má napomoci otevřít duše hříšníků a obrátit je směrem k Stvořiteli.
- ✧ K pokání má napomoci i připomenutí Daru Tory na hoře Sinaj, při kterém rovněž zněl zvuk šofaru.
- ✧ Samotný zvuk šofaru bývá často tak pronikavý, že v hříšníkovi probudí myšlenky na nápravu.
- ✧ V dlouhé historii židovského národa často proroci varovali národ před odklonem z přímé cesty a slova proroků se přirovnávají k zvuku šofaru.
- ✧ Troubením si připomínáme proroctví o Dni závěrečného soudu, který bude dnem šofaru a troubení“.
- ✧ Připomenout si vítězný ryk nepřátel bořících chrám a modlit se za obnovu svatyně.
- ✧ Upevnit víru v návrat z exilu, o kterém je psáno: „A bude ten den a rozezní se velký šofar...“
- ✧ Připomenout si oživení mrtvých, kteří dle proroctví „uslyší hlas šofaru“
- ✧ A asi nejznámější: připomenout si poslední Abrahámovu zkoušku obětování syna Izáka, místo kterého byl nakonec obětován beran, který se zachytil rohy ve křoví

Zvuky šofaru. Tóra nám předepisuje vyslechnout na roš hašana tři zvuky, které nazývá trua. Učenci se přeli, jak vlastně zní takové troubení a nemohli se shodnout. Jedni tvrdili, že má jít o zvuk připomínající vzdychy utrápeného člověka, jiní byli názoru, že trua má odpovídat štkavému pláči. Jistotou bylo, že trua má mít předehru a dohru dlouhým tónem, kterému říkáme tkia. Abychom splnili důležitý novoroční příkaz, troubíme oběma způsoby (vzdychy, pláč) a ještě je navíc kombinujeme.

Celkem tedy rozlišujeme čtyři typy zvuků:

tkia = dlouhý tón (předehra a dohra)

trua = štkání.....

švarím = vzdechy

a kombinaci švarím-trua:

přepis troubení na šofar vypadá takto:

tkia	trua	tkia
tkia	švarím	tkia
tkia	švarím-trua	tkia

Tyto série deseti zvuků třikrát opakujeme, čímž získáme 30 zvuků. V synagogách troubíme na roš hašana dvakrát, čímž zvýšíme počet zvuků na 60, což ještě podle staré tradice doplníme o další zvuky na celkový počet 100 odtroubených zvuků včetně ukončení dlouhým tónem tkia.

Výklad zvuků šofaru. Výše uvedený spor učenců o charakter předepsaného zvuku nebyl malicherný. Rabíni se snažili rozhodnout, co člověka lépe přiměje k tšuva. Rozum nebo cit? Ve svém okolí si můžete všimnout, že muž a žena různě prožívají vypjaté situace. Muži často vše ochlazují a „filtrují“ rozumem, nedají znát své city a maximálně si v nouzi povzdechnou. Naproti tomu ženy jsou mnohem citlivější a jejich emoce upřímnější. Žena se často i na veřejnosti rozpláče. Mužský a ženský přístup je symbolizován zvuky švarím a trua. Někdy jsou ovšem zapotřebí i švarím i trua. Tak se můžeme dopracovat až do stavu úplné otevřenosti, úplného pokání, který představuje dlouhý táhlý tón - závěrečná tkia.

Tašlich. Tašlich představuje jeden z nejpodivnějších židovských zvyků, jehož vznik datujeme do raného středověku. Mnozí velcí učenci dokonce tento zvyk v minulosti zavrhovali. Dnes je ale pevně zakotven a praktikován. Tašlich spočívá ve shromáždění se u vod řeky, rybníka nebo moře, do kterých symbolicky odhazujeme své hříchy /tašlich = odhodíš/. Jako vysvětlení tohoto zvyku můžeme uvést pevnou viru v odpuštění hříchů, které proroctví popisuje jako jejich utopení v moři. Jsou však i jiné názory, proč chodíme na roš hašana k vodě. Někteří například uvádějí fakt, že v minulosti bývali židovští králové korunováni u vody (a roš hašana je přeci den korunovace). Jiní poukazují na pokoru, kterou voda představuje svým stálým směřováním dolů, k zemi. Další za důležitou chá-

pou přítomnost ryb, které jsou symbolem úspěšného nového roku (jak bude dále uvedeno).

Simanim. Simanim /symboly/ jsou tradičně spojeny s novoroční hostinou. Při první večeři na Nový rok se kromě slavnostních chodů na stole objeví i některé další pokrmy. Jsou dva typy symbolů. Jedny jsou založeny na skutečnosti, že hebrejské jméno daného pokrmu je nápadně podobné našemu přání, jako například mrkev lgezerl připomíná přání osvobozujícího výnosu v Den soudu /výnos = gezeral/. Jindy samotný pokrm v sobě ukrývá naši prosbu: nejznámějším takovým symbolem je jablko namočené do medu na znamení sladkého nového roku. Další známý symbol - rybí hlava - má hned dva významy: chceme být pro příští rok „hlavou“ a ne „ocasem“ a zároveň se chceme rozmnožit jako ryby ve vodě.

V synagoze. Na roš hašana jsou synagogy po celém světě plné. Všechna místa jsou rezervovaná a obsazená. To proto, že na Nový rok (a na jom kipur) chodí do synagog i ti, kteří tak v průběhu celého roku nečiní. Pro lepší orientaci bychom rádi uvedli, že kromě modliteb v synagogách také předčítáme ze svitků Tory. A na roš hašana hned po dočtení příslušné pasáže Tory následuje troubení na šofar. Po dotroubení se modlíme tzv. přídavnou modlitbu musaf, která na Nový rok obsahuje zmínky o Boží vládě nad světem (malchujot), připomínku událostí 1. tíšri (zichronot) a zmínky o symbolice šofaru (šofarot).

***Židovský kalendář a jeho svátky**
převzato ze skript pro gymnázium Or chadaš*

CHEVRA CENTRUM

Na začiatku minulého roka sme boli potešení tým, že nám predseda Židovskej náboženskej obce v Žiline ponúkol budovu pre naše združenie. Je to bývalá židovská škola. Uvedomujeme si, že nás Boh vedie k tomu, aby táto budova bola požehnaním pre Jeho ľud ako Chevra centrum, a to cez nasledovné projekty:

- distribúcia potravinových balíkov a humanitárnej pomoci, šatstva
- pomoc pre tých, ktorí prežili holokaust a geto
- zdravotnícke projekty, starostlivosť o starších ľudí
- programy pre deti a siroty
- kultúrne, vzdelávacie a vyučovacie programy
- projekty Aliyah – imigrácia do Izraela

Budova potrebuje rekonštrukciu. Návrh a príprava projektu, materiál a samotná práca na stavbe stojí veľa. Je to mimoriadne veľký projekt, ale Boh Izraelov, ktorý je náš Otec a Boh je oveľa väčší, než tento projekt. Táto vízia je nielen pre tím Chevra, ale aj pre tých v tele Ješuu (Ježiša), ktorých srdcia sú zlomené pre Židov, a ktorí chcú byť Jeho požehnaním pre nich: *"A požehnám tých, ktorí ťa žehnajú"* (1 M. 12:3). Ďakujeme vám za vaše príspevky.

Súčasný stav budovy

Pohľad na projekt budovy po rekonštrukcii.

Pre všetkých vás, ktorý ste sa rozhodli prispieť na projekt CHEVRA CENTRUM sú nasledovné informácie:

Pre platby zo Slovenska :

Chevra, Hollého 40 , 010 01 Žilina,

Banka: ČSOB, a.s., Legionárska 1, 012 22 Žilina

zvlášť vytvorený účet - č.ú.: 307945033/7500 (SK) (poukážka označená červenou bodkou)

Pre platby z Českej republiky:

Chevra, Smetanova 523, 739 61 Třinec

Banka: ČSOB, a.s., Lidická 1264, 739 61 Třinec

č.ú.: 180773659/0300 (Kč) (na poukážku uveďte var. symbol 111)

JOM KIPUR / DEŇ ZMIERENIA

Deset dní pokání. Deset dní mezi roš hašana a jom kipur /Den smíření/ nazýváme dny pokání. V této vážné době mezi dvěma vysokými biblickými svátky dbáme ve zvýšené míře na pečlivost plnění příkazů, prodlužujeme čas věnovaný dennímu studiu Tory, nepřestáváme říkat ranní omluvné modlitby slichot', ve kterých prosíme za odpuštění, mnozí mají ve zvyku se postit. Ve svém okolí vyhledáváme přátele i nepřátele a snažíme se je odprosit za vše, co jsme jim v uplynulém roce provedli. Talmud nám na mnohých místech vypráví o velikosti těch, kteří uměli odpouštět. Naopak člověk, který je upřímně prošen o odpuštění a prosbu nepřijme, je chápán jako veliký hříšník.

Erev jom kipur. Předvečer svátku jom kipur má výjimečný ráz. Protože nás čeká přísný celodenní půst, je zvykem vydatně jíst. Dopoledne má své tradiční místo ryba. Přes den se ještě na poslední chvíli snažíme usmířit se svým okolím. Mnozí mají zvyk provádět tzv. kaparot, při kterých se symbolicky převádějí naše hříchy na bílého kohouta, ze kterého odpoledne připravíme posilující pokrm pro chudé spoluobčany. Cedaka /dobročinnost/ je totiž uváděna jako způsob, kterým lze napravit mnohé hříchy. Dnes dává většina lidí přednost kaparot ve formě bankovek, které se vkládají do synagogálních pokladniček pro potřebné. S blízcími se večerem se muži chystají do mikve / rituální lázně /, aby ještě včas stihli být doma na poslední „oddělující“ hostinu. Ještě před západem slunce dojídáme a odcházíme do synagogy, ve které se na jom kipur shromažďuje celá obec.

Jom kipur. 10. tišri -jom kipur je pro mnohé nejvýznamnější den v židovském kalendáři. Tento den odpustil Bůh Izraeli zhotovení zlatého telete, tento den se Abrahám obřezal a uzavřel tak smlouvu s Bohem. V synagogách vyznáváme své hříchy. Mnozí jsou oděni do bílých šatů představujících pohřební rubáš. Bílá barva ale také představuje velekněžský šat a barvu čistoty. Někteří stojí po celý den, aby zdůraznili, že na jom kipur jsme podobní stále stojícím andělům, když trávíme čas jen v modlitbách, nejíme a nehřešíme. Říká se, že 364 dní nás ovládá zlý pud. Jen jeden den nad námi nemá sílu - na jom kipur.

Pět zákazů. Pětkrát se nořil velekněz v Jeruzalémě do očištné lázně, pět částí má jomkipurová modlitba, pět je knih Mojžíšových a pět smyslů nás neustále svádí k hříchu. Oproti nim máme na jom kipur pět zákazů, pětinásobně trápíme svá těla.

- nejíme a nepijeme
- nekoupeme se
- nekrémujeme se a nepoužíváme kosmetiku
- zdržujeme se sexu
- a na znamení pokory nenosíme koženou obuv

Půst. Člověk vážně nemocný může na jom kipur jíst a pít, byť jen v nezbytně nutné míře. To proto, že záchrana života je nejvyšším příkazem, pro který můžeme a musíme porušit šabat nebo dokonce i jom kipur. Z tohoto důvodu je jom kipur i mimo Izrael omezen na jeden jediný den, ač logicky by měl být jako každý biblický svátek zdvojený.

Malé děti se samozřejmě na jom kipur nepostí, ty větší (starší devíti let) se pomalu učí vydržet nejméně několik hodin, aby po dosažení náboženské dospělosti (u dívek ve 12ti, u chlapců ve 13ti letech) byly připraveny na přísný půst. Pro všechny ostatní je jom kipur celodenním půstem.

Hazkarat nešamot. Vzpomínka na zemřelé se koná na jom kipur dopoledne. Podobné vzpomínky jsou součástí liturgie i na ostatní biblické svátky, na jom kipur však jsou nejdůležitější, protože v tento den i jménem zemřelých prosíme za odpuštění hříchů.

Hřích. Už jsme se zmínili, že jom kipur je dnem odpuštění hříchů, ale ještě jsme nevysvětlili, co se pod slovem hřích skrývá. Hřichem rozumíme porušení příkazů Tory. Naši učitelé nás ale varují před unáhlenými soudy, ke kterým jsme tolik náchylní. Představme si muže, který na šabat řídí vůz. Hlavou nám může blesknout, že takový člověk jistě porušil jeden z předpisů šabatu, odkud ale bereme svoji jistotu? Uvažme jen, kolik vysvětlujících možností tento zdánlivě jednoduchý případ skýtá.

1. je možné, že roztržitý člověk rozespale nastartoval auto a zamířil na své pracoviště, aniž si uvědomil, že je šabat
2. je možné, že řidič sice ví, že je šabat, ale neví, že na šabat se nesmí řídit
3. je možné, že řidič ví, že je šabat, a ví, že se nemá řídit, ale jede do nemocnice s těžce poraněným sousedem, takže nejenže neporušuje šabat, ale dokonce zachraňuje život!

Mnoho věcí porušujeme z neznalosti, omylem. I takový neúmyslný hřích se musí odčinit pokáním, lítostí. Častokrát také chybujeme tím, že si neplníme své povinnosti. I tento případ se dá napravit pokáním.

K odčinění těžších provinění nestačí jenom účinná lítost v podobě tšuva. Abychom měli možnost smýt stopy provinění, byl v kalendáři ustanoven jom kipur. Velice těžké hříchy však ani jom kipur neodčištuje.

Až dosud jsme ovšem hovořili o prohřešcích vůči Bohu, kterými jsme neublížili nikomu jinému, protože pokud jsme nějakého člověka poškodili, nemůžeme se spoléhat na jom kipur, ale musíme se s dotčeným usmířit sami.

Příběh. V jedné vesnici žil otec se synem, který byl hrozný rošťák. Nevynechal jedinou příležitost provést lumpárnu. Tatínek se na něj často zlobil a nejednou musel sáhnout i k pádnějším „argumentům“. Jednou dostal nápad. Na verandě postavil širokou fošnu a když se ho zvědavý synek ptal, odpověděl mu: „Po každé tvé nepleše tam vtluču hřebík.“ Chlapci šlo vše jedním uchem tam a druhým ven a fošna se brzo zaplnila hřebíky. Čas však plynul a chlapec dospíval. Pomalu ho přestaly zajímat sousedovy hrušky a začal sekat dobrotu. Tatík nelenil a za každý dobrý skutek vytáhl jeden zatlučený hřebík z fošny. Než se rok sešel s rokem, byl z chlapce dospělý mladý muž, který odcházel do města na studia. Když se loučil s otcem, stočil řeč na starou fošnu na verandě, ve které bylo sice mnoho dřev, ale už žádný hřebík. „Otče, ta fošna vypadá hrozně.“ Otec se na prkno podíval a souhlasně přikyvl. Vstal, sešel do dřevníku a za chvíli se vrátil s novou, neporušenou

fošnou. „Ta tu teď bude na znamení tvého zmoudření.“ Podobně funguje i jom kipur. Máme-li touhu se napravit, smyje všechny stopy po našich starých proviněních.

V synagoze. Mnozí z vás již asi slyšeli o kol nidre, modlitbě, která zahajuje jomkipurovou liturgii. Kromě ní charakterizuje Den smíření i přídavná modlitba musaf, jejíž centrální část se věnuje popisu velekněžské služby v jeruzalémském chrámu. Odpoledne čteme knihu proroka Jonáše o napravení města Ninive. A po celý den vyznáváme svá provinění. Sváteční bohoslužba končí hromadnou recitací vyznání víry: šma jisrael-Slyš Izraeli, Bůh je jediný.

V chrámu. Chrátovou činnost na jom kipur popisuje Tóra v třetí knize Mojžíšově, v kapitole 29. Tam se dozvídáme, že veškeré úkony spojené s tímto dnem mohl provádět jen kohen gadol / velekněz/. Všechny náležitě úkony zaznamenává Talmud v traktátu Joma. Z mnoha vybíráme:

- ✧ velekněz musel být ženatý a pro případ náhlého ovdovění měl připravenou i náhradní manželku
- ✧ sedm dní před jom kipur se odloučil od rodiny a začal se pod dozorem učenců připravovat na svůj obtížný úkol
- ✧ během tohoto postního dne často starý muž obětoval 15 zvířat
- ✧ pětkrát převlékal své šaty přičemž musel pětkrát sestoupit do mikve
- ✧ třikrát před shromážděným lidem na chrátovém nádvoří vyznával hříchy své, své rodiny, kněží a celého národa
- ✧ desetkrát nahlas vyslovil Boží jméno v jeho pravé podobě
- ✧ čtyřikrát vstoupil do kodaš kodašim /Nejsvatější svatyně/
- ✧ dvakrát se modlil - jednou za dešť a obživu pro příští rok a jednou za zdar Davidova krátovského rodu
- ✧ v přestávce četl shromážděným tři předepsané pasáže z Tory, z toho jednu z paměti.

Trojnásobná svatost. Židovský národ byl vybrán Bohem k obzvlášt nímu úkolu. Z jeho středu byl vybrán kmen Levi, aby se věnoval chrátové službě. Z tohoto kmene byla vybrána Áronova rodina a byla určena za koheny /kněze/. Z nich vždy jen jeden mohl být velekněz. Z celého zemského povrchu byla vybrána země Izrael jako Svatá země. Z ní byl vydělen Jeruzalém jako Svaté město. V Jeruzalémě byla jedna hora určena za chrátovou horu. Na její části byl vystaven chrám a v něm se nacházela nesvatější svatyně s archou úmluvy a deskami desatera.

Rok má 365 dní. Některé dny jsou všední, jiné jsou sváteční. Nejvyšším svátkem je šabat. Jom kipur nazývá n šabat šabaton /šabat šabatů/.

Jednou v roce se protkly tři svatosti. Svatost lidská, svatost místa a svatost času. Jen jednou v roce mohl vstoupit velekněz do Nejsvatější svatyně. Na jom kipur.

Židovský kalendář a jeho svátky
převzato ze skript pro gymnázium Or chadaš

JOM KIPUR

DEN ZMIERENIA

